



Ilaupkainikkut Inuit Hivulliurutit Ukpiriyauyut



Kavamangat Nunavut

2013-mi



ᐅᑎᑎᑦᑕᑦ ᐱᑦᑕᑦᑕᑦᑕᑦ
Building *Nunavut* Together
Nunavut iluqatigiingniq
Bâtir le *Nunavut* ensemble

Maligaliqiyikkut	52
Kavamaliqiyikkut	53
Ilinniaqtuliqiyikkut	58
Munarhiliqiyikkut Inuuhiriknirmullu.....	63
Inuuhiliriyyikut	64

HIVULLIQ UQAUTIGIYAA

Una tuhaqtitjutit katitiqhimayut Kavamangat Nunavut hulipkaiyutainik atuqtitiyut Inuit Qaujimajatuqangit (IQ) unalu Inuit Hivulliurutit Ukpriyauyut (ISV). Hivulliqpangani Tuhaqtidjutit naunaikhiyut maliruagakhainik Ilittiridjutiqaqtut ukununga IQ-kut unalu ISV-kut. Tugliani naunaiyutait havagviit hulilukarutainik unalu/uvaluuniit pinahuarutit atuqtauliqtut ilaliutiplugit ukununga IQ-kut unalu ISV-kut havagvingni. Ilangit Maligaq atuqtakhaqaqtut ukiungani tuhaqtitjutikhanut unalu tuhaqtitjutit hapkuninga piyakhaittuq. Una Tuhaqtitjutit ilaliutihimayait havakviini hulipkaitjutainik atuqtutlu hakuninga IQ-kut unalu ISV-kut, Havakviithavaariyakhatik pipkailutik inmikkut hapkuat Maligaq maliktauyukhauyut uuktuqlutiklu pinuahuarutit atuqtauyukhauyut.

PART 1: Ilittiridjutiqaqtut ukununga Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut & Inuit Qaujimajatuqangit

Ilittiridjutiqaqtut ukununga Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) unalu Inuit Qaujimajatuqangit (IQ) maliruagakhat ihivriuktauyut naiklihaaktauhimayuni uvani ilangani, naittunik uqauhinik titiqaniklu maliruagakhanit.

IQ-mut Hivunikhaliurutikhat

- (a) Inuuqatigiitsiarniq (Pittiaqhugit allat, Inuuqatigiit munarilugillu Inuit);
- (b) Tunnganarniq (Inuuhittiaqariangani iliranaittumik, tun'nganarluni ilauqattarlinilu);
- (c) Pijitsirniq (Ikayurlugit ihariattitqunagillu ilagiit nuatqativullu, uvaluuniit tamaingnik);
- (d) Aajiiqatigiinni (ihumaliurniq uqaqatigiingnikkut tamarmiklu angirnikkut);
- (e) Pilimmaksarniq uvaluuniit Pijariuqsarniq (ayuittiarniq tautukhuni, ayuiqhailuni piluni pinahuarlunilu);
- (f) Piliriqatigiinni uvaluuniit Ikajuqtigiinni (havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni);
- (g) Qanuqtuurniq (piyauhimmangittunik piluni ikayulaarlunilu); unalu
- (h) Avatittinnik Kamatsiarniq (pittiarlugu munarilugulu nuna, huraatjat unalu avatigiyauyullu).

Maligat Qiniqtauyut

Ilitariyahimayunut Uqauhinut Maligaq/Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq

Atani uumallitariyahimayunut Uqauhinut Maligaq (OLA), ilangit havaakhat piyunnautit Uqauhiit Kamisinap havaktakhait atuqtauttaaqtuq ihumagiplugit Inuit Qaujimajatuqangit unalu Inuit Ukpiriyainik Inuuqatigiit.

Kangighinaktumik Ilittiridjutiqaqtut ukununga IQ/ISV takunnaktut ukunani naunaitkutini 21, 22, 22.1 uvanilu 30 uvani OLA-kuni, atuqtauyariaqaqtut Uqauhinut Kamisinata havatikhakhiurnikkut uvaluuniit ilaukainianik Inirnikhaat, aallanik uqaqtiqaqnikkut, apighuinikkut hakuugiutikhaminik. Ukuat ilihimayut atjikkuutavyait uvani Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq.

Inirnikhaat

OLA Section 21. (2) Uqauhinut Kamisina uqaqatigittaakta uvaluuniit pipkaarlugit Inirnikhaat ikayuqtigillugit ihuiguhutinik ihuakhainikkut, uvaluuniit atuqtakhat turaangayut Inuit Qaujimajatuqangit hakuugiutikhaini havaakhaminik havautikhainik Uqauhinut Kamisinap piyakhainik.

OLA Section 22. Naunaiktauhimayut Havaktakhainik

(2) (b) ihumaliurnikkut ihuaqhainahuaqtukhat allatlu atuqtakhat pitjutitqaqtunik Inuit Qaujimajatuqangit, atuqtakhakhalliukhimayunik atuqqattakningit ihuaraikpata ihuakhitivangniaktut aullanianik maligaliurvingmi, maligat uvaluuniit atuqtakhalliukhimayainik uqauhiinik atuqyaayunut; unalu Inuit Qaujimajatuqangit

OLA Section 22.1. (1) Hapkuat tunngavingit hivunniurutikhanik ukuallu naunaikhitjutikhainik Inuit Qaujimajatuqangit aullayut uvunga hakuugiutikhaini havaakhaminik havautikhainik Uqauhinut Kamisina atani naunaitkutit 20.1, 21, paragraph 22(2) (b), naunaitkut 30 unalu ilangani 32 (1) unalu (3):

(a) Inuuqatigiitsiarniq (Pittiaqhugit allat, Inuuqatigiit munarilugillu Inuit);

- (b) Tunnganarniq (Inuuhattiaqariangani iliranaittumik, tun'nganarluni ilauqattarlinilu);
- (c) Pijitsirniq (Ikayurlugit ihariattitqunagillu ilagiit nuatqativullu, uvaluuniit tamaingnik);
- (d) Aajiiqatigiinni (ihumaliurniq uqaqatigiingnikkut tamarmiklu angirnikkut);
- (e) Piliriqatigiinni uvaluuniit Ikajuqtigiinni (havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni);
- (f) Qanuqtuurniq (piyauhimmanngittunik piluni ikayulaarlunilu).

Allanik Inuit Ukpiriyainik Inuuqatigiit

OLA Section 22.1. (2) Uqauhinut Kamisina pittaaktuq, hakuugiutikhaini havaakhaminik havautikhainik Uqauhinut Kamisina, naunaikhiluni, atuqlunillu uvaluuniit ilaliutilugit allat Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut Uqauhinut Kamisinap ihuarikpagit ikayuutaunahugigumigit.

Naunaiyarihihimaittumik iniktirutikhainik

OLA Section 30. Uqauhinut Kamisina pittaaktuq pitquyittaaktuq uvaluuniit atuqlutik ihuarutikhamut allatlu ihuakhaqtauhihimayuq uvunga Inuit Qaujimajatuqangit ihuakhainahuarutikhainik ihuirutihimayunik uuktutikhanut uvaluuniit tukhiktauyunik atani ilangani naunaitkut 26(1) uvaluuniit (2).

Atani Tuhaqtitauyukhat uvani Atuqtakhainut Inungnit Iltariyauhimayunut Uqauhinut, naunaitkut 12(7) OLA-kut ilitturidjutiaqtutukununga IQ/ISV piyariaqaqtut atan'nguyauyunit Nunavunmi havakviuyunut (a) "atuqpektakhainik havaariyauni apiqqutauyunik, ilihimatquyiyut ilauyunik inuqaqnirnut uqaqtukhauyut uqauhikkut aturumayamikkut havagvingni Iltariyauhimayunut Uqauhinut aturumayamingnik" imatutlu (b) "atuqtakhainik havagvingni apiqqutauyuni (i) tuniyauyukhat ilauyunut inuqaqnirni tukhiktaukpata; (ii) tuniyauyukhat pitquhiinik ihuaktumik imatutlu ihuanqninnganut; imatutlu (iii) ihuatqiyamik".

Qanurittaarninngat ikayuutauyukhanut hivuniurutikhanik tunnganarniq – iliranaittumik, tun'nganarluni ilauqattarlinilu; pijitsirniq - Ikayurlugit

ihariattitqunagillu ilagiit nuatqativullu, uvaluuniit tamaingnik; imatutlu inuuqatigiitsiarniq -Pittiaqhugit allat, Inuuqatigiit munarilugillu Inuit.

Inuit Uqauhinginnun Tammaqtailinirmut Maligaq piqaqtuq atauhirmik allamik turangayumik IQ-mut atuqtakhalliukhimayunik iliharnikkut havaakhanut Nunavunmi ilihaqtut iniqtiriangini uqaqtaaklutik Inuit Uqauhiinik (takulugu naunaitkut 8(2) uvani *ILPA-mi*)

Iliharnirmut Maligaq

- ISV&IQ
 - (PART 1) Hivuniurutikhalliuaktatik
 - Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimatutlu Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 1. (1) Iliharvingni iliharnikkut atuqtauyut Nunavunmi tunngaviqaqtukhauyut uminga Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimalu hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit.
 - Inuit Qaujimajatuqangit; hivunikhaliurutikhanik imatutlu ihumalilugit
 - Section 1. (2) Hapkuat hivunikhaliurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit uuktutikhat atani Maligaq:
 - (a) Inuuqatigiitsiarniq (Pittiaqhugit allat, Inuuqatigiit munarilugillu Inuit);
 - (b) Tunnganarniq (Inuuhittiaqariangani iliranaittumik, tun'nganarluni ilauqattarlunilu);
 - (c) Pijitsirniq (Ikayurlugit ihariattitqunagillu ilagiit nuatqativullu, uvaluuniit tamaingnik);
 - (d) Aajiiqatigiinniq (ihumaliurniq uqaqatigiingnikkut tamarmiklu angirnikkut);
 - (e) Pilimmaksarniq uvaluuniit Pijariuqsarniq (ayuittiarniq tautukhuni, ayuiqhailuni piluni pinahuarlunilu);
 - (f) Piliriqatigiinniq uvaluuniit Ikajuqtigiinniq (havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni);



- Inuit Qaujimajatuqangit
 - (3) Nunamingni atuqtakhat tunngaviqaqtunik hanaqiyauniaqtut maliqalugillu Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimatutlu hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit
- Section 17. (Nutarannuanik ilihalihaaliqtunut ilihaidjutikhat, Inuit Uqauhiinut pitquhiillu)
 - Inuit Qaujimajatuqangit
 - (3) Atuqtakhalliukhimayut atani ilangani naunaitkut (1) tunngaviqaqtunik hanaqiyauniaktut maliqalugillu Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimatutlu hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, hivuniurutikhanik uvani Pilimmaksarniq
 - Ilinniarutikhanut Atugakhat upalungaiyautit
 - Section 20. (Ilinniarutikhanut Atugakhat upalungaiyautit)
 - Inuit Qaujimajatuqangit
 - (3) Atannguyaq hanaqiyukhauyuq Ilinniarutikhanut Atugakhat upalungaiyautit maliqatiyunik Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimatutlu hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, atuqtaulluakpaktunut hivuniurutikhat uvani Pijitsirniq imatutlu Aajiiqatigiinniq
 - Aimavingmi iliharniq atuqtakhanik
 - Section 21. (aimavingmi iliharniq atuqtakhanik)
 - Inuit Qaujimajatuqangit
 - (2) Ilihaqtuliyiit Katimayiit munaqhiniaktut aimavingmi iliharniq atuqtakhat maliqatiyunik Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutimatutlu hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit
 - (PART 5) Atiliuriniq imalu Ilihariaqtuqtughayut
 - Atiliuriniq imalu ilihariaqtuqtughayut maligaq



- Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 37. (2) Ilihaqtuliyiit katimayiit hanaqiyukhauyut atiliuriniq hamalu ilihariaqtuqtughauyut maligaq maliqatiyunik Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyutunala hivuniurutikhat unalu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat uvani Tunnganarni.
- Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 38. Ilihaqtuliyiit Katimayiit unalu iliharvingni havaktit atuqtitilirniaqtut atiliuriniq hamalu ilihariaqtuqtughauyut maligaq uvani Ilihaqtuliyiit Katimayiit malikhugit Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyutunala hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat Tunnganarniq unalu Pijitsirniq.
- (PART 6) Inuglugiyaittumik Ilihainiq
 - Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 52. Ilihaqtuliyiit Katimayiit, ihivriukhiyit katimayiit uvaluuniit ilauyuq uvani iliharvingni ilihaiyit, ihumaliuktut ihuakhaidjutikhainik unalu ikayurniq atani umani llangani, ihumaliuktukhauyut malikhugit hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat uvani Tunnganarniq unalu Pilimmaksarniq.
- (PART 7) Ilihaqtuq angayuqqaallu ilaunikkut
 - Piyakhait havaariyakhatik
 - Section 54. (3) Piyakhait havaariyakhatik, ilihaqtut piniaqtut
 - (d) ilihautigilugit Inuit Qaujimajatuqangit ikayuutikhangnik Inuit Qaujimajatuqangit iliharvingmi;



- Angayuqqaat ilaunikkut
 - Angayuqqaat munariyakhait
 - Allaniklu munariyarhainik
 - Section 55. (2) Allangukhimaittumik uvani ilangani naunaitkut (1), angayuqqaanga iniktihimaittup ilihaqtup munariyakhait
 - (e) ilihaqtuq uuktuqulugu ikayuutikhanik hapkuninga Inuuqatigiitsiarniq maligaq uvani Ilihaqtuliyiit Katimayiit maliktakhait maligakhalliukhimayamingnik atani; unalu
 - (f) ikayurlugit uuktuqulugillu ilihaqtut ilihaqulugit hapkuninga Inuit Qaujimajatuqangit uqaqqataulutik ikayuutikhamingnik Inuit Qaujimajatuqangit iliharvingmi
- Inuuqatigiitsiarniq Maligaq
 - Inuuqatigiitsiarniq Maligaq
 - Section 58. (1) Ilihaqtuliyiit Katimayiit maligakhaliurniaktut ilihaqtut pimarikharnikkut allanut inuuqatigittiarnikkut allanut inungnut qauyimayauyuq “Inuuqatigiitsiarniq maligaq “.
- Hivuniurutikha maligap
 - Section 58. (2) Hivunikharhiurutaa Inuuqatigiitsiarniq maligap piqaqtukhat quvianaqtumik ilihaqtunut, qulvaumatittiiniq qanurunaarnaittumik iliniarvingmi ikayuutauniaktuq ilihaqtunut iliharvianillu.
- Iluannitunut
 - Section 58. (3) Maligarmi naunaiyahimayuuq
 - (a) titiraqtukhat naunaiyaitjutikhanik uvaluuniit kamagiyakhainik inmi pivangnirmingnik allaniklu kamagiyakhainik atani umani Maligarmi; unalu
 - (b) Ilihaqtut inmikkut uuktuqulugit ikayuqlutiklu ilihaqtunik pillahiyangini inmikkut



ukuallu titiraqtauhimayut ilaqarrunarhiyut
ihumagiyauulluaqtukhanik ihumagiyauyukhat
taimallaktitauntinagu uvaluuniit annitautinagu
ilihaqtuq.

- Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 58. (6) Una Inuuqatigiitsiarniq maligaq havaktauniaktuq malikhugit hivuniurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat Inuuqatigiitsiarniq unalu Piliriqatigiinni
- Allat qanuriliurutikhanik
 - Section 58. (7) Ilihaqtuliyiit Katimayiit havaktauniaktuq Inuuqatigiitsiarniq maligaq malikhugit maliruagakhanut.
 - Section 58. (8) **Ungavaqtauuyut**. 2nd Maligaliurvik, Apitilirvia 11, 2008
- Havaariyakhait Atanguyat
 - Section 58. (9) Atanguyat ikayuqtukhauyut Ilihaqtuliyiit Katimayiinik pivallianianut uvani Inuuqatigiitsiarniq maligarmik.
- Atuqquyidjutainut
 - Section 58. (10) Atanguyaq atuqtitilirniaqtuq Inuuqatigiitsiarniq maligaq iliharvingmingni imalu atuqtitilirniaqtuq malikhugit hivuniurutikhat imalu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat Inuuqatigiitsiarniq, Tunnganarniq unalu Piliriqatigiinni.
- Havaariyakhait: kangikhitjutauniaktut maliqatidjutikhatlu
 - Section 58. (11) Atanguyat ilihaiyitlu ilihaqtuq kangikhipkakniaktait uminga Inuuqatigiitsiarniq maligaq uktuquniaktaitlu maliqatitquplugit.
- Ihuakhautikhat
 - Section 58. (12) Maliruagakhat ihumagilugit titiraqtauhimayut uvani Inuuqatigiitsiarniq maligaq



allanguutait, Ilihaqtuliyiit Katimayit ihuakhaihunguyut maligaq nallaumatiaquplugit maliruagakhanut.

- Ihuakhautit
 - Section 58. (13) Ilihaqtuliyiit Katimayit ihuakhaqtaataat una Inuuqatigiitsiarniq maligaq unalu ilangani naunaitkutini (6) uvunga (10) piniaqtut, ihuaqqata qanuridjutanut piyukhaukpat ihuakhautainut.
- Tuyuutigilugullu Ministauyumut
 - Section 58. (13.1) Ilihaqtuliyiit Katimayit, atuqnahualirumik Inuuqatigiitsiarniq maligaq uvaluuniit ihuaqharumikku, tuyuriaqaqtut atjiliukhimayumik maligarmik uvaluuniit maligaq, ihuakhaqtaqtik, Ministauyumut.
- Ministauyuq ihuakhaitquyillayug
 - Section 58. (13.2) Ministauyuq tukhiktaaktuq Ilihaqtuliyiit Katimayit ihuakhaitquyittaaktuq Inuuqatigiitsiarniq maligaq Ministauyuq takuuriyamini maliqatiyakhanik Maligaqmut unalu maliktakhainut.
- Ministap ikayuqtia
 - Section 58. (14) Ministauyuq atuqtakhainik havaktitiniaktuq tuyutigilugillu ilihaqtuliyiit katimayiinut ikayuutikhainik atuqpallianianut Inuuqatigiitsiarniq maligat.
- Maliruagakhat
 - Section 58. (15) Turangayunik uvani naunaitkunmi, Kamisina Hivuliqtiit Katimajingit havaktaaktut maliruagakhanik turangayunik
 - (a) iluanittukhanik uvani Inuuqatigiitsiarniq maligaq; unalu
 - (b) ihuakhautikhanik ihumaliurutikhanik ihuakhaidjutikhainik maligap.
- Atuqtakhat ikayuutikhanik Inuuqatigiitsiarniq maligaq



- Section 59. (1) Ilihaqtuliyiit Katimayiit atuqtakhaliurniaktuq hapkununga
 - (a) qulvaumatittiniq qanurunaarnaittumik, quvianaqtimik qayangnaittumiklu iliharvingmi avatimi ikayutauyukhanik ilihaqtunut ilihaqtainiklu;
 - (b) uuktuqulugit ikayuqlutiklu ilihaqtunik pillahiyangini inmikkut kamagiyakhainik atuqtakhalliukhimayunik qanurilliurutikhainiklu turangayunik inmingnut;
 - (c) uuktuqulugit ilhaqtup kamagiyakha inmi pivangnirminik; unalu
 - (d) Uuktuqulugit ilihaqtut iliharvingmititlutik kamagihuktukhat inungnut allanut unalu allat tamayainik.
- Inuit Qaujimagatuqangit
 - Section 59. (2) Atuqtakhaliurniaktut malikhugit hivuniurutikhanik imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimagatuqangit, tahapkunanilluaq hivuniurutikhat Inuuqatigiitsiarniq and Piliriqatigiinni.
- Havaariyakhait Atanguyat
 - Section 59. (3) Atanguyat ikayuqtukhauyut Ilihaqtuliyiit Katimayiit pivallianianut atuqtakhaliurnikkut.
- Ministap ikayuqtia
 - Section 59. (4) Ministauyuq piyariaqaqtuq atuqtakhaliuktutiluni tuniyauyukhanik Ilihaqtuliyiit Katimayiitut ikayuutikhainik pivallianianut atuqtakhaliurnikkut.
- Atuqquyidjutainut
 - Section 59. (5) Atannguyaq atuqtitilrniaktuq atuqtakhainik iliharvingmini atuqtitilunillu malikhugit hivuniurutikhanik imalu ihumalilugit Inuit



- Section 114.1. (1) Atannguyaq piyariaqaqtuq munarilugit ihivriuklugillu atuqtautjuhiinik uvani Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik ilauyut iliharvingni havaktit iliharvingmingni.
- Tuhaktauyukhanik tuniuhainikkut
 - Section 114.1. (2) Atannguyaq piyariaqaqtuq tunihinikkut Ilihaqtuliyiit Katimayiinut Ministauyumut tuhaqtakhainik imatut Ilihaqtuliyiit Katimayit uvaluuniit Ministauyumut tukhiktaaktuq turangayunik Inuit Qaujimajatuqangit havaakhanik uvani atannguyap uvaluuniit uvani ilauyullu uvani iliharvingni havaktit.
- Tuhaktitjutikhait
 - Section 114.1. (3) Atannguyaq kiunaktughauyuq ilihaqtuliyiit katimayiinut Ministauyumullu piplugit munariyakhanillu Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik.
- Kangiqhidjutatighanut "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik"
 - Section 114.1. (4) Uvanittuq naunaitkut, "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik" imatut ittuq havaktakhainik mikhaagut Inuit Hivulliurutit Ukpriyauyutunalu hivuniurutikhanik imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit.
- (PART 12) Munarhidjutikhainik- Ministauyup
 - Kangikhipkaidjutikhangit Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 122.1. (1) Talvuuna ilangani naunaitkut (6), Ministauyuq upalungaiyaiyukhauyuq kangikhipkaidjutikhanginik turanganyunik ilangani naunaitkut 126(1) Kangikhipkaidjutikhangit havaamingni uvani Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik uvani Ministauyuq unalu uvani atanguyat allatlu ilauyullu uvani iliharvingni havaktit.
 - Katimayiralangit Inirnikhaat



- Section 122.1. (2) Ministauyuq piyariaqaqtuq atuqpiaqtitiniyanik Katimayiralangit Inirnikhaat munakhiyukhauyut, ihivriukhilutiklu unalu Kangikhipkaidjutikhanginik havaktamingnik uvani Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik uvani Ministauyuq unalu uvani atanguyat allat ilauyullu uvani iliharvingni havaktit.
- Tuhaktauyukhanik tuniuhainikkut
 - Section 122.1. (3) Katimayiralat Ministauyup tuniyakhait kangikhitjutikhainik havagvingniluuniit qanuqtut iliharvingmi atuqniariakhainik Inuit Qaujimajatuqangit havaamingni Ministauyuq atanguyat ilauyullu iliharvingni havaktit.
- Kangiqhidjutatighanut "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik"
 - Section 122.1. (7) Uvanittuq naunaitkut, "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik" imatut ittuq havaktakhainik mikhaagut Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutunalu hivuniurutikhanik imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit.
- Havaktakhainik Ilihaqtuliyiqiyiit Katimayiinut
 - (Ilaliutikhainik havaktakhainik ukuallu munariyakhamingnik)
 - Ihumagiyakhait
 - Section 138. (3) Maliruagakhaluqtinnatik atani uvani titiraqtauhimayumi (1)(a), Ministauyuq ihumaliuktukhauyuq qanuqtut idjuhiqarniariakhanik ilaliutikhainik havaktakhainik ukuallu munariyakhamingnik ukunani
 - (b) ilaupkaqtirnikkut Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutunalu hivuniurutikhanik imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit uvunga Ilinniarutikhanut Atugakhat;
 - Kangikhipkaidjutikhangit Inuit Qaujimajatuqangit



- Section 138.1. (1) Ilihaqtuliyiit Katimayit hanaiyarniaktut titiraklutiku naunaikhivikhat uvani ilangani naunaitkut 146(1) Kangikhipkaidjutikhangit havaktamingnik uvani Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik uvani ilihaqtuliyiit katimayit atanguyallu allat ilauyullu uvani iliharvingni havaktit iliharvingni atani atanniqtuiviani uvani ilihaqtuliyiit katimayit.
- Kangiqhidjutatighanut "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik"
 - Section 138.1. (2) Uvanittuq naunaitkut, "Inuit Qaujimajatuqangit havaktakhainik" imatut ittuq havaktakhainik mikhaagut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyutunala hivuniurutikhanik imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit.

Huraadjanut Maligaq

- ISV
 - Turaangadjutaittut
- IQ
 - (PART 1) Pivagainik piqaqtitiniq
 - Ukpiriyauyut
 - Section 1. (2) (f) hivunikhaliurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit akhuuqnaqtuq munakhitjutikhainik hurradjanik nayugainillu naunaiyagiikhimayukhauyut ilaliutiyukhallu uvani Maligarmi;
 - Nallunaitkutinginnik
 - Kangighidjutighat
 - "Inuit Qaujimajatuqangit" imatut ittuq pitquhiit Inuit Ukpiriyauyut, qauyimayatik, qanuritjutainik, ihumagiyatik unalu nalunaiqtauhimayunut; (Qaujimajatuqangit Inuit)



- Nallunaitkutinginnik
 - Inuit Uqauhiit
 - Section 3. (2) Inuit Uqauhiit, uvaluuniit ihuaktuq uqauhimmikkut uvani Inuit Uqauhiit, atuqtauyaktut kangikhitjutikhainik nallinik hivunikhaliurutikhat ihumagiyauyukhallu Inuit Qaujimajatuqangit atuqtauhimayunut uvani Maligaqmi. S.Nu. 2008, c.17, s.48.
- Inuit Qaujimajatuqangit
 - Hivunikhaliurutikhat ihumagiyauyukhallu
 - Section 8. Hapkuat hivunikhaliurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit uuktutikhat atani Maligat:
 - (a) Pijitsirniq/Ihumaliukti, imatut ittuq inuk hakugitilik ihumaliurutikhanik atuqtakhait hakugiutinik inungnut havautiminik uvaluuniit munariyamingnik;
 - (b) Pammikhiniq/Munakhinik, imatut ittuq piyakhani munaqtiunikkut uvaluuniit munaqtiutjutimigut himmauhiqtakhani inungmut atuqhimayaminik inuup pitigingitanik;
 - (c) Aajiiqatigiingniq/Pitiakatigiiklutik, imatut ittuq inuit ihuakhaiyumayut ihuiriyauyunik uvaluuniit ahiagut ihumaqatigiigutimingnik nakutjutikyukhauyut avatingnut imatutlu uqaqatigiiklutik nakuuhiyamingni, ihumagilugit inuk niplirumangitkumi imatut ingittuq angikhimaittuq;
 - (d) Pilimmaksarniq/Ayuikyumikatakhimanik, imatut ittuq atuqtauqattaqtut nakuuhimayumiktukhauyut hulidjutimingnit uktuqqattakpaktaminillu;



- (e) Piliriqatigiingniq/Havakatigiiklutik, imatut ittuqhat Inuit havaqatigiiktukhauyut ikayuqatigiiklutiklu pillahiyamingnik uuktuktamingnut;
- (f) Avatimik Kamattiarniq/Amiginik Avatimik, imatut ittuq Inuit kivgauyut nunamingnillu avatimingni hilamiutat tamaita pidjagikhaaktakhavut, inungnullu, hurradjanullu, nayuktakhainullu inuup tamaat qanuriliurutait ihuinarutiqarmata ilani, nakuuyut ilani nakungittumik;
- (g) Qanuqtuurunnarniq/Qaujimatuanut, imatut ittuq ihumaliurutikhaqarniq qanuqtullu atuqtakhanik ihuakhautikhanik hunamulliqaaq pidjutikhanik uvaluuniit ihuakhautikhanik;
- (h) Qaujimanilik/Ihumatuyuk, imatut ittuq ihumaliurutikhaqarniq inuk ilitariyauhimaguyq nunamingni qauyimattariyauyuyq uqautigiyauyukkut;
- (i) Surattittailimaniq/Hugattittailimanik, taiyauttaaktuq Iksinirnikhaattailimaniq/Ikhirinirnikhaattailimanik, imatut ittuq anguniaqpaktut angunahuakpaktukhauyut atuqtakhainarmingnik niqikhanik imatutlu iqakhimaittumik hurradjanik anguyatik;
- (j) Iliijaqsuittailiniq/Qimaitailinik, imatut ittuq, hurradjanit anguyauvakalluaktitlugit niqikhanik ahiagullu atuqtakhanik, alianaigiyauniq hurradjanut pitquyaungittuq;
- (k) Sirliqsaatittittailiniq/Naklihaaktitihuiluhi, imatut ittuq angunahuaktiklutik hurradjanik naklihaaktituyittut angunahuaktamingnik;



- Section 20. (1) Atannguyaq tunihillayug laisikhamik angirutiqagtukhamik inungmik pipkaarlugu ayuiqhautikhamingnik iliharnikkut ihivriukhinikullu tuniyauyukhaungittugalluaktunik atani uvani Maligarmi tammakpalliadjutanut Hurradjanut,
 - a) hulilukarutikhaq ilaukpat nunguttailinianut hurradjat ihivriuktaukpallu ayuitturalingmit, Qaujimanilik/Ihumatuyuk, ilihaiyimit uvaluuniit allamit inungmit ayuittumit hanaqiyaminik haffuminga hulidjutikhamik;
- Hivuagut-Ihuakharikhimayut
 - Section 20. (2) Laisikhaq tuniyaulihaakpaktuq atani ilangani naunaitkut (1) hulidjutikhaq angiqtauhimakpat atani
 - (i) tamaita ihuariyauyut hulidjutikhat qanuritjutilimaittut Hurradjanut hulidjutikhanut angiotigivaktait ihuatqiyauyunut , ihumaliurutigiplugit ihuaqatta nunamut, ihivriuktakhanullu, Inuit Qaujimajatuqangit, ayurnautainut, maniktutainiklu ihumaliurutigiplugit,
 - Piyunnautit ukuallu Atanguyauyunut: Angiqtauhimayunut inungnik
 - Section 21. (2) Anguhiqiyinnait, Hurradjanut munaqtiuyut, ihivriukhiyit, Qaujimanilik/Ihumatuyuk, inuk atanguyaulaktuq, angiqtauyaaktuq atani ilangani naunaitkut (1).
 - (PART 5) Ikiklittailinikkut hurradjanik Munaghidjutikhainiklu Atuqtauyukhat
 - Naunaiyainikkut hurradjanik qayagiyauyunik
 - Pitquyauhimayut
 - Section 129. (1) NSRC piniaktut, ukiuk atauhiiklugu, titiraqtukhauyut NWMB-kut titirautigillugu



- (c) naunaiyautikhamik naiklilaakhimayunik ihuatqiyaniq hakyaiikhilutik naunaiktakhanik qanuritjuhinik hurradjat, qauyimayainiklu ihivriuktit, Qaujimanilik/Ihumatuyuk uvaluuniit allat tigumiyumit qaujimayamingnik pitquhinik ihuaktukpata;
- (PART 6) Munakhidjutikhanut Atuqtauyukhanik - Ministauyuq
 - Piyunnautinginiq Ministauyup
 - Section 149. Ministauyuq pilayuq
 - (d) ikayuutikhanik atuqtiliutikhanik ihuaktut atuqtakhat ilihautikhanik ayuiqhautikhaniklu atuttiarutikhainik Qaujimajatuqangit, qayangnaittunik anguniaikkut, anguniaknikkut ayuiqhautikhanik hurradjanik munaqtiunikkut;
 - Uqautjiiit katimayiiit
 - Pittaarninganut
 - Section 159. (3) Pittaarninganut ilauyutjutikhanut NSRC-kunut, inuk ilitariyauyukhaq Ministauyumit ihivriuktiyuq uvaluuniit Qaujimanilik/Ihumatuyuk hivuagut atuqhimakpagit hurradjanik ihivriukhinikkut qayangnaqtunik.
 - Ikayuutikhanik
 - Section 159. (6) Ministauyuq pilayuq tunihiyukhauyut ayuitturalingnik, atuqtakhainiklu qaitauyanik titiraqtikhanik ikayuqtinik NSRC-kunut, ikayuqtiuhimakpat ihivriukhiyimik unalu Qaujimanilik/Ihumatuyuk allatlu ayuitturaliit.
 - Inirnikhaat Uqautjiiit Katimayingit
 - Section 160. (1) Ministauyuq tikkuakhiyukhauyuq Uqautjiiit Katimayiralangit Inirnikhaat ihivriukhiyukhanik atuqtauyunik tatja, pitquhiit ingilrangnittaniklu idjuhiinik, atuqtauyunik, atuqtauyuniklu anguniarnikkut hurradjanik uvuna



Hivunikhaliurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit tuhaqtitlugullu Ministauyuq ihuariyaminik qayangnaitunik.

- Uqautjiyiit katimayiit
 - Pittaarninganut
 - Section 160. (3) Ilauyumaguvit ukunani Uqautjiyiit Katimayiralangit Inirnikhaat naunaiktauhimayunut uvani ilangani naunaitkut (1), inuk ilitariyauhimagukhaq Ministauyumit Qaujimanilik/Ihumatuyuk ayuitjutimingnik.
- (PART 7) Auladjutinut Pidjutit
 - Nunamiingaqhimayut Maniliurahuarutit Munarinikkut Kiinauyanik Paqqijingit
 - Maniit Atuqtauniqaqtukhat
 - Section 181. 2 (d) atuliqtitaugiamingnik ilihaudjutikhaniklu maliqallugit Inuit Qaujimajatuqangit, qayangnaitunik an'ngunahuangnikkut, an'nguniangnikkut unalu uumayuliyitkut ikayuqtiuyut;
- Maliruagakhat
 - Iliharnikkut
 - Section 193. Kamisina Hivuliqtiit Katimajingit havaktaaktuq maliruagakhanik turangayunik ilihagtuliqinirmut ilihautjinikkut maliqayunik Inuit Qaujimajatuqangit, qayangnaitunik an'ngunahuangnikkut, an'nguniangnikkut unalu Uumayuliyitkut ikayuqtiuyut, ilauyukhallu maliruagakhat
 - (a)maliqalugit ilihautikhangit naunaiyautikhallu hapkununa; unalu
 - (b) piyukhauyut inungnik inniqtiriyukhanik ilihagtamingnik uvaluuniit naunaiyaiyukhauyut tuniyautinnagit hulilukarutinit laisqaqtukhanik.



- Hunatigulliqaaq
 - Section 201. Kamisina Hivuliqtiit Katimajingit havaktaaktut maliruagakhat
 - (e) maliqqatiyukhauyut allanik hunatigulliqaaq uvaluunniit tuhaktittiyukhauyut atuqtakhainik uvuuna Hivunikhaliurutikhat imatutlu ihumalilugit Inuit Qaujimajatuqangit atani uvani Maligarmi ;

Ilagiiktunut Ikayuutighat Tiliurutit Maliqapkainikkut Maligaq

- ISV
 - Turaangadjutaittut
- IQ
 - Turaangadjutaittut

Inungnut Ilihagiakpaalirnik Kivatanirmiunut Maliruagakhat

- ISV
 - Turaangadjutaittut
- IQ
 - Turaangadjutaittut

Nutaqqat uvalu Qatan'ngutigiiit Ikayuqtiita Maligaq

- ISV
 - Naunaiyautauhimayuq
 - Ilitariyauhimagiyuni ihumaliurutit nutaqqanut piyariaqaqtut imatut malikhugit ihumagilugit ihuatqiyaunik nutaqqanut , ilihimanikkut allatqiingniginik pitquhiit ukpirriyauyut atuqtauvaktullu maliktauyukhanut hapkunani;
 - Nakuutqiyauyumiklu nutaqqamut
Section 3. Turangangayumik uvani Maligaq uvunga nakuutqiyauyumiklu nutaqqamut, tamaita ihumagiyauyukhauyut naunaiyautikhangit uvuuna nakuutqiyauyumiklu nutaqqamut



ilauyukhallu hapkununga turangangayunik, ilihimanikkut allatqiingniginik pitquhiit ukpirriyauyut atuqtauvaktullu maliktauyukhanut hapkunani:

- (a) nutaqqap aanniqtailinikkut;
 - (b) nutaqqap timimigut, ihumamigut inuuhimigullu angiklivallianimigut atuqtakhainik, ihuaktumik munaktautjutikhanik inuuhimini;
 - (c) nutaqqap pitquhiiptigut, uqauhiptigullu ukpirniarutainnik aanngadjutainut turangangayut;
 - (d) anginiqaqtut nutaqqap ihuangnikkut inuuhikhainik angayuqqamingnut pittiarinikkut, iglumiunikkut nayugaqhaqarnikkut ilauttiangnikkullu ilagiiktuni, aullaranginaqnikkut nayuqtakhamik;
 - (e) nutaqqap munarittiakvikhanik nutitauqattarnaittumik ihumalungnarmat nutaqqami nutitauqattaqnikkut;
 - (f) nutaqqami ihumallirnarmat nutitauqattaqtuni nayuuganit, ahinnungaqtauhimayut, uttiqattaqtitauyut, uvaluunniit nayuqtipkainikkut, angayuqqangani;
 - (g) hanaqitjagiktunikkut upalungaiyautikhanik munaqtauniagut nutaqqap;
 - (h) nutaqqap ilagiigutainik inuuvingmigut, uvaluunniit tiguangnikkut;
 - (i) nutaqqap ihumagiyanik atuqluarumayainiklu, piyuminnaqqata ihuaktukpatallu;
 - (j) Nutaqqap qanuritjutigiyauniaqqangit ihumaliurutikhanik kayuomitpallaaqatta.
- Nutaqqap Aanniqtailikkut Munaqtaudjutikhainik
 - Nallunaitkutinginnik
 - Section 7. (2) Ilangani naunaitkut (3) nallunaiqtauniaktuq
 - (a) ilihimanikkut allatqiingniginik pitquhiit ukpirriyauyut atuqtauvaktullu maliktauyukhanut hapkunani maliktauyariaqaqtut; unalu

- (b) malikhugit nunamingni maliktakhauyunik.

- IQ
 - Turaangadjutaittut

Ilagiiktut Pimmarlungnikkut Hattumiarutikhainut Maligaaq

- ISV-kut - Uqautigiyyaa
 - Uqaqlugu anginiqaqtuq inuuqatigiitsiarniq, pittiariniq inungnik qanuriliurhimaittumik, pimmarikharnik inungnut, imatullu tunnganarniq, inutqiqtitiyuq inungnik, tunnganarniq ilaukainiqlu;
 - Kavamatkut Nunavut pipkaiyumayut pijitsirniq, ikayuttiarniqlu inungnik ilagiiktunik nunaqatimingniklu;
 - Ilaupkainikkut atuqtitiniqlu qanuqtuurniq, piyauhimanngittunik piluni ikayuulalunillu;
- IQ-kut - Uqautigiyyaa
 - Iltarilugit ukpirriyayut pitquhiitlu Nunavunmiut hivunikhaliurutikhat kangikhipkaidjutailu Inuit Qaujimajatuqangit iltarilugillu inuup piyunnautait nunavunmi inuudjaringnaqtumik, aikhiuktihimaitumik aanniqtailinikkullu;
 - (PART 1) Numiktirutainik Hivunikhaliurutikhat
 - "Inuit Qaujimajatuqangit" imatut hivunikhaliurutikhat Inuit pitquhiinik, qaujimajatuqangit, qanuriliukhimaitumik, pitiaklutit unalu pitjutikgitiaklugitlu; (Inuit Qaujimajatuqangit)

Inungnut Piyungnautit Maligaaq

- ISV - Uqautigiyyaa
 - Kanatami tamaini nunallaani atuqtakhalliuqlutik Inuit pitquhiinik ukpiriyainiklu hivunikhaliurutauvaktut Inuit inuuhiriliqtainut;
 - (PART 3) INUNGNUT PIYUNGNAUTIT IHUAQHAIYIIT Piliuqniat Ilauniqarniallu
 - Ayunnginniit



- Ilauyuq maligainut Nunavunmi
 - Section 16. (2) Aittuqtauhimayut, ihuinaarutaulimaittut hakugiutikhaliukhimayut maligakhainik turanganyut uvani naunaitkutaani (1)
 - (d) atuqtauliqtukhat ihumagilugit Inuit Qaujimajatuqangit.
 - Aulapkainikkut Hulivingnillu Katimayiit
 - Inuit Qaujimajatuqangit
 - Section 40. (7) Atukhugit hakugiutikhaliukhimayut havaaghatiklu havaghugit, Aulapkainikkut Hulivingnillu Katimayiit ihumaginiaqtait inuuhit pitquhiillu Nunavunmi turangayullu Inuit Qaujimajatuqangit. S.Nu. 2002,c.15,s.3; S.Nu. 2010,c.13,s.11.

PART 2: Kavamangat Nunavut IQ-mut unalu ISV-mut Uukturutikhait

Hamna naunaikutaani naunaighihimayut tadja atuqtauyunik uuktutunik ilaqaqtunik IQ-nik ISV-niklu.

Tukiliurutingit Havaktiliryikkut Maliktakhait (naunaitkutaani 318)

Inuit Qaujimajatuqangit (IQ) ima qauhimayuutuqanginik aaiyuqitauhimayuutuqaat inuuhiptingni Inuinangni qabluunaqaqtinagu

European-nik ttakutinnatik, atuqtauyukhauyuq tadjá kavamatkunit, atuqtaullayuqlu kavamatkuliurutikhanut Nunavunmi.

Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyut (ISV) qauyimaalugit maliglugu:

- a) *Inuuqatigiitsiarniq*. Pittiaqhugit aallat, Inuuqatigiit munarilugillu Inuit;
- b) *Tunnganarniq*. Inuuhittiaqariangani iliranaittumik, tun'nganarluni ilauqattarlinilu;
- c) *Pijitsirniq*. Ikayurlugit ihariattitqunagillu ilagiit nuatqativullu, uvaluuniit tamaingnik;
- d) *Aajiiqatigiinni*. Ihumaliurniq uqaqatigiingnikkut tamarmiklu angirnikkut;
- e) *Pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq*. Ayuittiarniq tautukhuni, ayuiqhailuni piluni, uuktuqhimaakluni & pinahuarlunilu;
- f) *Piliriqatigiinni/Ikajuqtigiinni*. Havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni;
- g) *Qanuqtuurniq*. Piyauhimmangittunik piluni ikayulaarlunilu;
- h) *Avatittinnik Kamatsiarniq*. Pittiarlugu munarilugulu nuna, huraatjat unalu avatigiyauyullu.

Titiraqhimayunik Ijjuhikhaq Pittiarahuarnirmut Ukpriyamingnutlu:

Ukpriyamingnutlu Malitiaklugitlu Hivunikhaliugutikhatlu: Una Ijjuhikhaq naalvaqtauhimayuk ammigaitunit Inuungnik inuuqatigiiknikmun ukprijamingnutlu:

Inuit Qaujima jatuuqangit Ukpriyamingnik

- a) *Inuuqatigiitsiarniq*, uvaluunniit pitiaklutit allaanik, pitiakpiaklutit piqpaagilugitlu inuin;
- b) *Tunnganarniq*, uvaluunniit inutqiqtittiyuq tunngahuktittipluni, ilaupkaiplunilu;
- c) *Pijitsirniq*, uvaluunniit kivgaktuiyuq hailihimapkaiyuq ilaminun;
- d) *Aajiiqatigiinni*, uvaluunniit ihumaliurutinik talvuuna tamarmiiqnikkunlu;
- e) *Pilimmaksarniq / pijariuqsarniq*, uvaluunniit pivallialiuqniit ayaikhaqnini ayuikhaqnikkun, uktungnikkun hulinikkunlu;
- f) *Piliriqatigiinni / Ikajuqtigiinni*, uvaluunniit havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni;
- g) *Qanuqtuurniq*, uvaluunniit piyauhimmangittunik piluni ikayulaarlunilu;

h) *Avatittinnik Kamatsiarniq*, or pittiarlugu munarilugulu nuna, huraatjat unalu avatigiyauyullu;

Uvanittut ukpirriyauyut naunaiyattiakhimayut hivunikhaliurutikhat:

Hivunikhaliurutikhat

- i) *Hulittiarniq* – iqqanaijaqtittinirmi havaktut pidjutikaqtukhak havaamingni itquumayariaqaqtullu ihuinaqhimaitumik;
- j) *Adjigiiktitiniq* - kavamatkuni havaktut havattiaqtukhauyut munariyakhamingnik taimaidjutaini, inungnit takuyauyukhanik ihuaqtunik, tamainut adjikiiktunik, ihumagiyainut ikayuqhiqtailiniinunutlu;
- k) *Ujjiqsuttiarniq* – tamaita kavamatkuni havaktut pitquyauhimayut takuuyaulutik havagvingmingni tamainut havaqatimingnit, ilainaringittainullu havakatigiiktuunun tamainut ikayukpaalikgiangini;
- l) *Iqqanaijaqtitiavauniq* – kavamatkuni havaktut ihuatqiyaniq havaamingni qiniqtukhauyut ikayuutikhamingnik munarittiaqlugillu atuqtakhat munariyatik, maniliurutikhat ihuaqtumik;
- m) *Piyitsirniq Kavamakkunnik* – kavamatkunni havaktiuyut ihuaqtumik kivgauyukhat GN-kunut, inungnullu, havaghatik havattiaqpaktaghait munariyatiklu pillayamingnut, inmikkut kavamatkunillu illaudjuhimingni;
- n) *Kivgaqtuittiarniq iqqanaijarvigijamingnut* – kavamatkunni havaktut kivgauyukhat ihuaktumik GN-kunut ihuinaaghimaittumiklu havaamingni Gn-kut ihuinnaaqtinaittumik;

Avatiliqiyikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Inuuhikkut Nalunnaqtukkullu Ihivriuqhinikkut Atuqtakhait

2007-mi, Avatiliqiyikkut hanaqiyut Inuuhikkut Nalunnaqtukkullu Ihivriuqhinikkut havaaghamik annguhiqiyikkut havagviani. Havaaghami hanaqiyut ihivriuqtitivikhamik katighipkailutik annguhiqiyikkut havagviani Inuit Qaujimagangit amihutigut ihivriuqtauyughatigut ihivriuqtauvaktunik Nunavunmi. Inuuhikkut Nalunnaqtukkullu Ihivriuqhinikkut hanaqivaktuq ihivriukhiplunillu katighiplunillu Inuit Qaujimagangit amihuni allatqiiktunik uuktutikhanik havaktauhimayunik pillahidjutikhainik Ministauyup havaktaghainik atani NCLA-

kut nunaatarutip tunihidjutikhainik munaqhinikkut maligat atuqpaktakhaillu tamaini havagviit Nunavunmi.

Ihivriukhinikkut Atuqtakhait atuqpaktut amigaitilanginnik nakuutilanginikluikayuutikhainik Avatiliqiyikkut ihariahutait Nunavunmiunut, turrangalluaktunik Inungnut, kangighinahuaghugillu qanuqtut Nunavunmiut takuuyaghainik hurradjanut munaghidjutikhanik naunaiyautikhaniklu ihuagiaghainik atuqtakhanut tuniyauhimagyunut.

Innait IQ-kut Hilaup Aalanguqtirninganut

Avatiliqiyikkut inighiyut qaritauyakkut havaaghamik IQ-kut nipiliughimagyunik innailu Qikiqtani Aviqturniani (havaktauhimagyuq 2011-2012). Tutquqtigiplutik nipiliughimagyunik atauttimungaqtaghanik hivuniptingni atuqtaghamingnik tuhadjutiniklu atuqtaghanik, hilap aallanguqtirninganut tuhadjutikhanik allaniklu hilap aallanguqtirninganut atuqtaghanik. Hapkuat atuqtauyughat tuyuqtauniaqtut tamainut Nunavunmi Hilap Aallanguqtirninganut Havagvingnut.

Quviahuutauyunut Nattiqnut

Quviahuutauyunut Nattiqnut ukiungani tamaat hulipkautauvaktuq, munaridjutikhaanut manii atugakhanut Avatiliqiyikkut paanariplugiik Pitquhiliqiyikkut NTI-kullu. Quviahuutigivaktait anginiqautaanik nattiit Inungnut, ilauyut hapkuat unipkaat, huqullarutit, atuutiliurhimayut, nattiqmit aannuraaliuqhimagyunik, niqinik, ulapqidjutit imatullu allatqiiktunik Inuit pitquhiinik turrangayunik nattiqnut.

Nunavunmi Hinaani Piqutinik Naunaiyainirnik

Nunavunmi Hinaani Piqutinik Naunaiyainirnik havaaghaqnnunalaani uuktuutit titiraqtauhimagyunik, katitirivaktut titiraqhimalirnikkullu Inuit qaujimagyainik nunamingni hinaani nunamik qanuridjuhiinik, atuqtauyughanik nunalaanit parnautiliurutikhainik, nunakkut atuqtaghatinguthivunighani, piangaiyarnikkullu pivallialiuqnikkut unalu atuqtauraanginnarniaqtullu hivunighaanik. Tamaini naunaiyainirmut havaaghat, havagviat havaqatigiiktiaghutik nunani HTO-kut naunaiyainirmut aktilanganik qanuqtullu naunaiyaqtauyukhap aktilaghanik naunaighiplutiklu kitkunik qaujimagghamingnik ilihimattiaqtunik (innait

an'nguniaqtillu). Havaakhanut atuqnahuaqpaktait angikliyumiqtitiniaqtun ikayuutiniaqtuqlu atuqtauvakkumik Inuit Qaujimajatuqangiit ihumaliurutighanut hinaani tariuplu piqutinik

Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyut Ilihaqatigiiktut

Avatiliqiyikkut havaqatigiyaait Pitquhiliqiyikkut hanaqiplutiik Ilihaqatigiiktut ilaliudjutikhainik ISV-mik avatiliqinikkut munaqhitjutikhanik. Uuktuutigplugu Ilihaqatigiiktut katimapkaidjutikgiyaat Ubluiqtirvia 2012; inniutainit atuqtauhimayunit ihivriuktaulliqut imatullu havagviini ihumaliuqtut uuktuffarumaplutik allamiktauq Ilihaqatigiiktut aullaaranginnaqtukhanik .

Aviktuqhimanirni Minnguikviit Pivallianighat

Avatiliqiyikkut havaktut ilaliutikhaanik Inuit qauyimayautqanginik unalu ISV-mik ukununga tamaita minnguikviit pivallianighat. Havaaghat hannayahaghimayait ilauyut:

- Kangiqtugaapik– Ilitquhiillu Nunangani Piqutinik Naunaiyainirnik;
- Qausuitturmi Ausuitturmillu– Ilitquhiit qaujimajutuqqat naunaiyautighanik uminga Axel Heiberg/ Napartulik;
- Sanikiluaq - Ilitquhiit qaujimajutuqqat naunaiyautighanik uminga uktuqtauyumayuq minnguivik akkun'ngangni Sanikiluaq unalu Kataapik;
- Qamanittuami Uqhuqtuumi- Ilitquhiit qaujimajutuqqat katimapkaiplutik uvuuna Back River; unalu
- Arviani Kugaaryungmi - Ilitquhiit qaujimajutuqqat katimapkaidjutainit mighaanut uukturumayamingnik Aviktuqhimanirni Minnguikviit.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Inutuqait Mianiksijiit Angngutiksanic

Inutuqait Mianiksijiit Angngutiksanic (Inirnighat Uqautjiyit Katimayit Avatilirinirmut) piliughimayuq titiraqhimayumi uumani *Huraadjanut Maligaq*. 9-nguyut ilauyut katimayit, pingahullanguyut Nunavunmi aviktuqhimanirnit. Katimayiyuq inuk ilitariyahimayukhauyuq Ministauyumit imatut *Qaujimanilik/Ihumatuyuk* ihuaktumik hurratjanik ayuittukhauyuq. Katimapkaiqattakpaktut ukiuk amihuiqtukhutik.

Havariyakhainut ilauyut hapkuat *Inutuqait Mianiksijiit Angngutiksanic* ilihautikhanik atuqtitlutiklu hivuniurutikhanik kangikhitjutikhainik hapkuninga Inuit *Qaujimajatuqangit* (titiraqtauhimayuni uvanittuni *Huraadjanut Maligaq*) hurratjanik avatimiklu munaghiyukhanik Nunavunmi. Uvaniituni, katimayiralaat uqautjivaktut ihumaliuktauplutik pitquhikhaliuqlutiklu tunihivaktut Ministauyumut Avatiliqiyukkuni.

Qaujhaivakhutik Katimapkaivaktut ukuallu Anguhiqiyikkut (HTO-kut), Aviktauninganiitunik Anguhiqiyikkut Havagviini (RWO-kut) ukuallu inuitlu Nunaqaqtut

Avatiliqiyikkut havaqattigihimmaakniaktait Nunavunmi nunaqaqtut amihunut ihummaliurutikhanik maligatigut ihumaliuutauyutigut. Nunavunmi katimayiit ilauvaktut qaujhaivakhutik katimapkaivaktut havagviinit nunamingnillu Anguhiqiyikkut uvaluunniit Aviktauninganiitunik Anguhiqiyikkut Katimayiit. Kanigighinahaqhutik katimapkaivaktut ihuakhaidjutikhanik ihuiguhutauyunut, imatut piliukhimayut Tuktunik Naunaiqhainikkut . Katimapkaidjutitigut, Avatiliqiyikkut katighivaktut naunaiqtahamingnik tuhaqtitinikkut Nunavunmi inungnit atuqtaghaliuqhimayait aturriaghainik ukpirriyainik piyumayainiklu Nunavunmiut, Inungnilluak.

Kiinauyaliqiyikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Havagviani qanuqtut ilaliudjutighamingnik ukuak ISV-kut ISV-mik ihumaliurutigiyatik aturnirmangata titiraqtamingnut tuhaqtittidjutikhaniklu, ilauyut Havatiliqiyikkut Maliktakhait. Imatut Inuit Qaujimajatuqangit unalu Pitquhititun Ubluani Atuquyayukhatlu. Havagviuyuq atuqquyiyuq ISV-mik Kiinauyaliqiyikkuni Pinahuarutaini.

Havagviuyuq naunaiqhimagait annginiutait Inuit Qaujimajatuqangit unalu Inuit uqauhimingnut qauyimadjutainik tamaini Havaakhanut uktutighani unalu ilauyukhanut atuqtakhalliuktainut uvani Hivulliulluaqtughat Havaahaqtittinikkut Maligaghaq. Havaaghaghiuqtunut Apiquhutauyuni iliranaittumik,

pitquhiquaqtunik ilitquhiinik ihumagilugit, uuktuqtumi ihuumalungnaittumik. Nunattaaritinut ilauhimagiyut Havaktighanik Katimayiit havaaghakkut uukturvikhani apighuqtauttaaktuq Inuktut atuqluarumakpagu uuktuqtup havaaghamik. Amigaigyuumivalliayut HR-kuni havagvingnillu katimadjutainik ihuaghaktauyut ISV-mik atuqpaliqtut, uuktuquyiplutik tamainit, ihuiguhutauyunut ihuaghaidjutikhanik pillahidjutikhainiklu atauttimut kaitilutik ihuakhautikhalliuqtukhat.

Havaktuliyiyit Havakviani atuqtittivalliavaliqtuq ISV-mik ihuaghautikhamingnik upalungaiyautikhanik hakuugighivalliadjutikhanik amigaikyumiyangini ihuaqhaidjutaувaktunik ayungnautiqaliqtunik atuqtakhamingnik. Hamna aghuurutauvaktuq Havaakhanut naunaiyautini ilihimayaghainut turrangayut havaaghamut.

Kiinauyaliqiyikkut katimayiqaqut uvani Tuttarviit piqaqtut IQ Katimayiit malrungnik-ighivautalingnik.

Havagviit havaktitiplutik atulititiplutik ihuaktunik IQ-kut hulipkaidjutinik amihuni ukiuni. Havagviit unipkaaktivaktut inirnighanik uqaudjipkaiplutik Inuit ilitquuhinik nunamingniklu aullaktiutaanik Inungnut unalu Inuit Pitquhiinut. Havagviit uuktuqtivaktut Inuktut “uqauhirmik ubluani” tamainut havaktinut, imatullu niqainnaqtuqtitiplutik havaktit qarritjiplutik niriqatigikpaktut, ilagiiktut havaktit upautitquyauvaktut niriqatauyukhat. Havagviani Inuktut uqauhimingnik uqaqluaqpaktut Iglulingmi havakviani, havaktiqaramik amihunik inungnut uqaqpaktut Inuktut amihuni havagvingni. Havagviit aghuuqpaktut atuqtitinahuakhtuk ayuiqhautikhanik imatullu “ikayuqtigiikluhi” pitquhiptingnut ihuiguhutinik.

Havagviit tatqiqhiut tamaat pipkaivaktut Quaviahutigiplugit Ayuiqtamingnik hulipkaidjutinik kinguani, havaktiuyut ayuiqtainik havagvingmingni unalu havakpaktut akiittumik nunamingni ilitariyauvaktut. Aittuurumayut niqainnangnik hulipkaidjutini unalu havaktit qaritjitquyauyut niqinik allaniklu igayamingnik.

Havagviit katimapkaivaktut NTI-kunik ukuallu Avikturniani Inuit Katujjiqatigiinginik 2011-mi Pitquuhikkut Hulipkaidjutikhanik Ublughainik atuqtitiplutiklu Inuit Qaujimajatuqangit havagvingmi.

Havaktiuyut uvani Kiinauyaliqiyikkut aghuukpaktut ayuiqhaqhimayamingnik havaamingnik havattiaqnikkut. Havagvik aghuukpaktut Nunavunmi Kavamatkuni Havaktiuyut Pittiarahuarnirmullu Ijjuhikhaq Ukpriyaminut tamaita havaktiuyunut, inungmut tamainullu havakiyuyunut.

Pitquhiliqiyikkut

Pitquhiliqiyikkut pipkainiaqtut ukpiriyayuyut hivunikhaliurutikhat inungnik ilaupkaigumik hapkuninga Inuit Hivulluurutit Ukpriyayuyut havagvingni maligaqnut, atuqtakhainik ikayuutauyunullu Nunavunmiunut. Uumatani IQ-mut Hivunikhaliurutikhat ittuq una ukpiriyayuyut *Ikajuqtigiiniq* -havaqatigiingniq atauhirmik pinahuaqhuni. Atuqtaudjutani, *Ikajuqtigiiniq* naunaiqtauvaktut uqaqatigiiktuni ihumaliuniq uqaqatigiingnikkut tamani havagvingni.

Havaakhanut Uuktuutikhait

Havagvingni Inuit Qaujijamajatuqangit Havagviani tuniughaivaktut ISV-kut maniit maniliurahaqtungittunut katimayinut atuliqtitaugiamik ISV-mik Nunavunmi. Uuktutit imatut Havaakhanut Uuktuutikhait maniqatittayut ilauyullu pitquhiptingnik qaujuyamayamingnik Ilihaqatigiiktut, nunani aullaghimalutik mamitirutighanik Ilihaqatigiiktut, inuuhiringnikkut uqaudjaunikkullu Ilihaqatigiiktut, IQ-kut katimapkainikkut, atuliqtittiplutik *Inummariit Inusiliridjuhia* (Inuit inuuhiringnikkut nunami inuuhimaagiangat atuqtakhainik) pitquuhikkut ilihautighainik Innarnit.

Ihuaqtumik atuqtakhainik ISV-mik uuktutighainut, Havagvingni Innait Inulramillu Havagviani atuqtakhalliughimayut turrangayunik uvunga 2010-2014 Innait Atuqtakhainik Naunaiqhainikkut. Pitquyahimayunit uvani naunaiqhainikkut ihuaghaqhimayainik innait turangayut ISV-mut. Havagviani havaqatigiikpaktut innait humungauvighamingnik tatqiqhionmi hivayautikkut uqaqatigiikpaghutik Ilihaqatigiiktut nunani tamaini. Innait nunamingni ikayuqpaktait havagvingni havaktit atuliqtittiplutik naunaiqhainikkut pitquyahimayunik atuqtaghalliuqtauhimayuniklu imaittunik:

- Innait uqaqtitaghugit nunani: pukuktauhimayut innait nunalaanit uqaqtukghanik nallautikkut qanuqtut Inuit atuqpauhiinik qanuriliurutigivaktainik nutaqqiqinirmut mighanut, Ilagiingnikkut nutaraqatigingnikullu, munariyaghamingniklu pittiarikkut innarnik.

aadjikkutainnut ihuaghaiplutik imautlu uuktuqhutik tammaktailinahuaghugit Titirauhitigut havaarivaktamingnik, IUT-kut ilihagpalliahimmaakpaktut katimayiuyut hivumuuqpalliaplutik hanaqidjutimingnik havuttuqqaraliit uqauhiit tainiitlu uqallauhiillu.

- *Qanuqtuurunnarniq:* Nutan'nguplunillu, ITU-kut havaktut atuqqudjutainik Inuit Uqauhinginik. Taimatut, havaktaghatik hapkuat qanuridjuhghanik aulladjutighainiklu ihariahutainut pivalliyut, talvunga, aullahimmaakpaktuq.
- *Hulittiarniq:* IUT-kut inniqtiqtaghamingnik taiguan'nguqtiriyughayut, atuqtittivallialutiklu titirauhighatigut tutqumavighanik uttuqqarniqnu nutaaniklu titirauhikkut uqauhikkullu, nakuukpiaqtunik pimmariktuniklu titirauhikkut makpiraaliuqtukhayut unalu naunaiyautighainik uqauhikkut naunaiqtauyughayuyuq
- *Kivgaqtuittiarniq iqqanaijarvigijaminut:* Nunalingni katimaviat havaghimayut piliughutiklu kangighidjutikhainik Inuit Uqauhiinut atuqtakhanik, IUT-kut havaktiit aghurutigiplugit IUT-kut havaaghatik ihumaliurutigivaktait imatullu qauyimayiuplutik, tuhadjutauplutik Kavamatkunit Nunavunminullu, pittiaqtughayut katimadjutimingnik GN-kuni Havagvingni ukuallu Nunavunmiunut.

Inuit Qaujimagatuqangit Katimajit (IQK)

IQK-kut Katimajin'nguqtauhimayut 2003-mi katimayingughimayunut ilauyut kavamatkungittunit qauyimayunik IQ-kut. Inniqtiqtaghait havaklutik pitquyidjutikhalliuqlutik kavamatkunut qanuqtut ilaliutiyanginik IQ-kut hivunikhaliurutikhanik tikinnahuarutikhanik atuqtakhaliuqtauhimayainik Tamapta Inniqtiqtaghanik. IQK-kut katimapkaivaktut pinghuiqtuqhutik ukiungani, uvaluunniit amigaitilanginik apiqqutainit GN-kuni havagvingit. Hapkuninga piyaghamingnik naunaighivaktut:

- Uqaudjivaktut, apiriyauyarangamik havagvingnit, havaktitiplutik atuqtakhanik pivikhaqautikhaniklu atuqhugit IQ-kut pidjutiqaqtunik;
- Tunihivaktut uqautikhamingnik havagvingnut, takupkaiyumaplutik Inuit pitquhiinik hivunikhaliurutikhanik ukpiriyauyunik upluq tamaat aulladjutinmingnik havakhutik;

- Tunihivaktut uqautikhamingnik havagvingnut piyuminaqtunik atuqtakhaliughimayunik ihuaqhiyuumiutikhanik kavamatkuni hivumuuqpalliadjutikhainiklu IQ-kut; unalu
- Uqaudjittaaqtut kavamatkunik IQ-kut ayuqhautaayunut qakuguliqaaq.

Malrungni kingullirmik katimapkaingmata (Imaruqtirvia 2012 unalu Qiqailruq 2013), ITQ-kut tunihiyut kiudjutaihimayunik allanguqtiriyumangmata Nutaqqat Unalu Inulirijikkut Maligaq (CFSA-kut) unalu uvunallu Nunavunmi Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maligaq imatut uqautigivaqtaat ihumalutimingnik GN-kut maligait, atuqhugit Inuit pitquuhinik maliktakhanik ilagiingnikkut, angayuqqaat innait inuuhimingni munariyaghait nutaqqamik inuuhiringnaqtumik hivunikhaliurutikhainiklu.

Tuttarviit

Tuttarviit kavamatkuni havaqatigiktunik ilauyut IQ-kuni aulapkaiyit GN-kuni havagviinit. Tuttarviit atuqpaghutik IQK-kut atuqtakhamingnik havakpaktut IQ-kut uuktutikhaliurutikhamingnik Gn-kuni.

Malrungni kinguliingni ukiungni, Tuttarviit qanuriliurutikhalliurnikkut parnautikhaliukpakhutik katimapkaihimayut hanaqiyumaplutik atuqtilliliriamingni parnautikhanik ihivriukhiplutiklu atuqquyauhimayunik hapkunani:

- *Ilitaruyauhimayunut Uqauhinut Maligaq*
- Niqikhaqarnikkut
- Apqutikkut Kaansanut Ihivriuqtittinarirahuaqlutik
- *Nunavunmi Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik Maligaq*
- Maligaq ihuaghaidjutikhanik Tuhagakhanik Tiguhinirmut Hapummiyaarninirmut Hiamitirnaittunun Maligaq
- Maligaliurvikkut uuktuutat uvuna Nunavunmi Nanminiaqqtut Atukkirviit Kuapuliisitkut
- Maligaliurvikkut uuktuutat uvuna Munarhiliqiyikkut Inuuhiriknirmullu
- *Aanniaqtailinirmut Maligaq*
- Maligaliurvikkut uuktuutat uvuna havaqatigiiktukhanik Ilingaiyainikkut Maligaq
- An'ngunahuatit Ikayuutikhanik Atuqtakhanut Maligaq

- Haniqpan Inuit Inuuyami
- Allanik Inuuhirirnikkut Maligaq Hanaqidjutikhaq Nunavunmi

Tuttarviit aulatitihimavaktut malrungnik uqaudjiplutik IQ-kut academia-mi university-mi– ayuiqhaqtaghanit ayuiqtatik IQ-kut kavamatkuni (Dr. Janet Tamalik McGrath) unalu IQ-kut Nunaqaqqaagtut kavamangat atuqtakhait (Keiichi Omuna – Osaka University).

Inuit Hivulluurutit Upirriyauyut Katimajit (ISVK)

ISVK-kut piliuqtauhimayuq Imaruqtirvia 2011. Ilauyunut an'ngayuqqat atan'nguyat GN-kunit havagviinit Pitquhiliqiyikkut, Havaktuliyiqiyikkut (Kiinauyaliqiyikkut), Ilihaqtuliyiqiyikkut, Avatiliqiyikkut, Maligaliqiyikkut, Nunavunmi Ilihagiakpaalivik, Munarhiliqiyikkut, Ilihaqtuliyiqiyikkut, Avatiliqiyikkut, Maligaliqiyikkut, Pivalliyuliyiqiyikkut Ingilrayuliyiqiyikkullu, ukuallu Inuhilirijikkut. Amigaitqiyauyut katimayiuyut Inuit an'ngayuqqat atan'nguyat. ISVK-kut havakpiaqpaqtut ikayuqpakhutik uqaudjiplutiklu Havaktuliyiqiyikkunik malrungnik atuqtakhainik HR-kuni Malikpiaqtaghanik.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

GN-kut piliuqhimayaat IQ-mut Huvunighaliurutikhat ikayuutigilugu uumunga Havagvingni Kiinauyaliqiyitkut Upalungaiyautikhanut Havagvia, nutaanguqtiklitait havagvingmingni piyakhait aulatjutikhanut uumunga Havagvingni Manikhanik ikayuutikhaniklu. *Ikajuqtigiiniq* inikhaliuqniaqtut ihuaqhaidjutikhanut havagviup atuqtakhainut pivikhanut nutaanguqtirhugit piyakhait malikhugu una Manikhanik ikayuutikhaniklu Atuqtakhanut Kiinauyanullu Auladjutikhanut Maliktakhainut. Kangikhiyauhimayuq taimaa munariniq ayuiqhaidjutikhamullu inuki ilihailugu tunngaviuniaqtuq hunanutlikaak allannguqtirutikhanut hivumuuriami.

Hivuliqtiuplutik havagvingmi ilitariyauhimayunut uqauhinut, Pitquhiliqiyikkut havaqatigiikhutik piliktut taimaa *Tunnganarniq* unalu ISV-nguyuuq tammaqtailivlugit. Taimaa havaliktut pilaarutikhat uqariami allanut, ikayuqtaulutiklu havagtauyani uumani, Nunavutip ilitariyauhimayut uqauhiit, Havagviit taimaa Nunavunmiut ilaupkakpariamingni nunallaaminni. Havagtut taimaa havagtakhani aadjikkiikumik piyakhanginnik havagvingmingni havaarilugit tuhagakhanut makpiraaliurutikhanullu pilugit Inuktitut, Inuinnaqtun,

Uiviititut, Qablunaatullu. Numiqtirivaktullu ikayuqhutiklu allanut havagviknut amigaikyuumiyaanginni inmik havagtamingnik piliktakhamingnik.

Havagvingni Iitquhiinnut Havagvia havagtut ihuaqhiudjutiginahugittugu Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyut aghuukhutik hakugikhiyuuminahugittugu havaariyakhait Inirniqhaat nunallaamilu ilauyut uqarivlugit Nunavunmiutat piyumayait kangaraalukmi ingilraarnitat nayugait. Havagvik ilihimayut havaariyakhainik Inirniqhaat pihimayait tammaqtailivlugit tammaqtitakhaungittut Inuit ingilraarnitani nayuqpagait qangaraaluklu Inuit nunat atuqpagait. Havaariyait Inirniqhaat taja ikpingnaqhiyut kangannuaq pidjutinginnut Avatingnut Pitjutinginnut Naunaiyaidjutinginnut ukuninga nunamit atuqpagainut pivalliatjutikhanut aadjikkiiktunullu hulilukaarutininut iluani Inuit Nunataarutinginnut. Havagviit pitquliktait havagtakhanut piyut uyaraqhiurnikkut pivalliadjutikhanut ilaupkaklugit Inirniqhaat taimaa piqariamngni nunallaanit uqaqtainik humiittaaqhaanut algaktauvikhanut uyaraqhiurtuni havaglutik taimaalu munarilugit havagvigiyait havaakhanut.

Inuit Qaujimajatuqangit Havagvia havagpiakniaqtut kangikhipkaidjutigilugu havaqatigiigutigilugulu una Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyut tamainni havagpagutigiyamingnut aulatjutini. Tamaitavyait havagtauyangit havagviup tamainnit pidjutauhmayut, qanuqlikaak, uumunga Inuit Ukpriyainik Inuuqatigiit. Angiyut hanaqidjutikhat ilagiyaat havaqatigiigutigikhat ukununga IQK-mut Tuttarviit-nullu.

Nunavunmi Igluliqiyiryuatkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Nunavunmi Igluliqiyiryuakkut (NHC-kut) tunihiyut Igluqarumayunut Nanminiqarumayunut Ikayuutikhat Pinahuarutit ukuallu Nunamingni Inungnut Iglukhainik Pinahuarutit naunaiyautigivaktat Nunalaani Igluliqiyikkunit, imatut amigaitilaqaqtunik 84%-nguyumik havaktiqaqtut Inuinnangnik atanniqtuqtauyut niruaqtauhimayunit katimayinit. Taimatut, Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyut atuqtauvaktut tamaini ubluq tamaat auladjutainut inungniklu uqaqatigaragamik. Uuktuutikhaq titiqat naunaikhitikhallu tuniyauvaktut nunamingni uqauhianut titiraghimayut.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

NHC-kut katimayiqaliqtut ukununga Inuit Uqauhingit Tammaqtailininga (ILPA)/Ilitariyauhimagayunut Uqauhinut Maligaq (OLA)/Inuit Hivullurutit Ukpriyayuyut (ISV) Uqaudjiyit Katimayit ilaqaqhutik atauhirmik inungmik tallimanit havagvingnit ihuaqtumik atuqtitiliutaat adjikiikhungnaqtumik tamainut ilauhurnaqtumiklu.

Igluliuqatigiilauqta, aallanguktitauplutiklu Igluliyiqikkut iglunut akighainnut piliukhimayut malikhugit ukunanitutnik *aajiiqatiginni*, *pijitsirniq piliriqatinni* / *ikajuqtiigiinni*. NHC-kut Tunngahugvik Maligaq naunaighittiarutainik hivunikhaliurutikhainik ukkuak *tunnganarniq* umallu *qanuqtuurniq*.

Hivunikhaliurutikhainik ukuat avatittinnik kamatsiarniq naunaighittiarutainik NHC-kut alruyaqtuqpallangnaitumik igluhaliurutikhainik qanuridjuhikhainut ihuaghautikhallu, maniit ikayuutikhat alruyaqtuqpallangnaitumik ihuakhautikhanut angiqtauhimayunut nanminiaqtunut iglumingnik atani uvani Nanminiaqtunut Iglumingnik Nutaanguqtiridjutikhanik Pinahuarutit Urhuryuaqarvit Urhuqarviit Himmahuiutikhanik Pinahuarutit.

Pilimmaksarniq / *pjariuqsarniq* naunairutauvaktuq NHC-kut nunamingni pivalliavikhatinut Nunamingi Igluliyiqikkuni havaktikhaghiuqpektut nunaqatimingnik iliaqtitivakhutiklu ikayuqpakhugillu.

NHC-kut ilitturiliqtaat ihariagiyut IQ-mik ammalu Uqauhivut Tutqikhaiyi ilauyukhanik iluani havagviit ihivriuqtauliqqata.

NHC-kut ilauqattaqpektut ukunani Tuttarviit Katimayit.

NHC-kut katimapkaivaktut IQ-kut/ISV-kut nunamut aullauyaqtitiplutik inirniqaqhutiklu.

NHC-kut Inuktuinnavyaq uqaliqpektut Arviani havagviini, kiuvaktullu Inuktuinnaq tamaini humiliqaaq.

Pivalliayuliyiqikkut Ingilrayuliyiqikkullu

Havaakhanut Uuktuutikhait

Aittuqtauhimayut angigutaanut tamainit kavamatkungittut havagviit paanariyauyut Pivalliyuliyikkut Ingilrayuliyikkullu (ED&T) 2013/14-mi ilaqaqyauniaqtut hapkuningallu Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV-nut), ukuallu maliklugit Nunavummi Nangminiaqtunik Ikajuutit (NNI-mut) atuqtakhat Nunavummi Nanminiaqtunik Ikajuutit (NNI-mut) maligaq allaniklu ihumagiyaayunik.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

ED&T-kut ilaupkaivaktait Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) tamaini havaaghakkut Uuktuqvikhat, ilauryariaqalirmata tamainut havaktiit havaaghainut.

Tamaini katimayuni katimayut atauhirmut ihumaliuqatigingnikkut, naunaittiaghimayumik tamainut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) atuqtauvangniaqtut katimayuni.

Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) atuqpagait uqaudjiuyinit qauyihaiyinitlu talvani pilihaaqtumi inikhimaliqtumilu *Tunngasajji, pulaaqtunik ihumaliurut Nunavunmut*. Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) ilitturiyauyut hivulliqpaami makpiraanganni atuqtakhainnik aulapkaiyit naittumik titirarhimayaannik talvanilu hivunniurutikhainnik titikqidjutaanni.

Hivuniptingni tamaita hanaqidjutikhat ilaqaqpangniaktut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) taimaluunniit.

Nunavunmi Iihagiakpaalivik

Havaakhanut Uuktuutikhait

Pitquhilirivvik

Pitquhilirivvik Inuinnait Pitquhiitinik Ayuiqharviani atuqpaktut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) havagvingmingni, tamaita hulipkaidjutait turrangangmata hapkununga Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV), tamaita havaktit havaqatigiikpakhutik ilaupkaipvakhutik Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) tungavigiplugit ayuiqhautikhanut ilihagtittamingnut:



alianaiguhuktukhaungittut nunamiklu pidjagikhaqtukhauyut haniqpani ilihaqtitaunikkut.

- **Havaktuq.** Ilihaiyuuyut hivulliqtuivaktut pittiarhahuaqpakhutik ilihaudjivaktut.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Tamaita ayuiqhautikhat atuqtakhaita naunaiyautikhait titirakhimayukhauyut qanuqtut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) ilaliutihimayakhainik ilihautikhanut. Inmikkut havakvingmingni angigutikhaqaqtut atiliuriaqaqtumiklu makpiraamik. Katimayiyuyut Ilihagiakpaalirvingmi angiriaqaqtaat titirakhimayumik Ilihaudjiyukhanut Ilihautikhainiklu Hivunikhaliurutikhat havaktauhimayut tungavigiplugit Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV). Hapkuat makpiraaliukhimayunik taiguakhat nuitapkaktauyut Ilihagiakpaalirvingni.

Ilihaiyinut pivalladjutikhanik havaktinullu pivalladjutikhat ayuiqhautikhangit havakviinaini atuqtauyukhat atuqhimayut Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV) turrangayunik Ilihaudjiyukhanut Ilihautikhainiklu Hivunikhaliurutikhat.

Havagviat piqaqtuq maliktakhainik Havaqatiqaqnikkut Inirnikhanik Inirnit Ilihaqtiita Ilihaqtitiyillu ukuallu allat Ilihagiakpaalirvingmi Havatiuyunut turrangayunik Inuit Hivulluurutit Ukpiriyauyut (ISV).

Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Havaqatigiplugit Nunavunmi Ilihagiakpaalirvingni Qaritauyaliqinikkut (IT-mik) Ilihaqtakhamik Iltaridjutit Pinahuarutit

Ilaupkainikkut pilimmaksarniq/pijariuqsarniq, Ilihaqtakhamik Iltaridjutit Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut (CGS-kuni) manikhaqaqtitiyut huli malrungni ukiungni Qaritauyaliqinikkut (ID-mik) Ilihaqtakhamik Iltaridjutit NAC-kuniatuqtakhanik Inuit Nunataarhimayunut. Una pidjutikhaq piluqhimagyuq ilihaudjiyangini Inuit Nunataarhimayunut ayuiqtakhainik qaritauyaliqinikkut (ID-mik) havaaghaqarnaqtumik Nunavunmi.

Ihuatqiyayut Ayuitqianirmun Ilihaidjutit Maningnik Ikayuutikhagannik Qaritauyakkutlu Aittuutikhaq Pidjutikhaa

CGS-kut ikayuqpaktut ukiuk tamaat Qaritauyaliqinikkut Ilittiarutikhat Iliharumayunut Maningnik Ikayuutikhangannik, tuniyaullayuq ilihaqtut ilihattiaqtunut ayuiqhayunut hanavigyualiqinikkut, qaritaulaliqinikkut, nunallaani parnaiyauviliqinikkut, nanminiqaqnikkut ilihaqtakhanik, ilihagiakpaalirvingni pinahuarutiti qaptirutiliqinikkut ikualaaqtuqaqqat, iliharnikkut pittailinirmullu unalu nunaliqinikkut munarhidjutikhanik, ihariagiyauhimmangmata iliharhimayunik havaktikhanik. Hamna maningnik ikayuutikhangannik aittutauvaktuq ilihaqtut ilihaakhimmaaquplugit iniqhilutik tuniyauyangini Ilihaqtaminik Ilitaridjutinik Naunaitkutat Ilitariyjudjutikkut. Hamna qaritauyaliqinikkut Ilittiarutikhat Iliharumayunut Maningnik Ikayuutikhangannik ikayuutauvaktuq hivuniurutikhanik pilimmaksarniq/pijariuqsarniq, ilihaqtut ilihattitlugit pivalliatitlugillu ayuiqtakhamingnik qun'ngiakhutik, ilihaiyiqakhutik ilihattitlugit, uuktukhimmaakhuni, uktuinnakhimmaakhunillu.

Unaluttauq, aullahimmaaktitauyuq Qaritauyakkut Aittuuhik Pinahuarutit pipkakkpaktat CGS-kunit ukpirruuhiinik ukuak hivuniurutikhak pilimmaksarniq/pijariuqsarniqlu. Havaqatigiplugit Ilinniaqtuliyiyikkut atanguyaitukuallu niriugiyayut atuqtakhat, pityukhaugalluaqtut GN-kut qauyimagumik havaaghanik uktuutikhanik ihuatqiyannik Inuinnarnik nunaqatunik ilauvalirumik Qaritauyakkut Parnaiyautainnik Pivikhaqautillu.

Qiniqhiayut Aannaktuliyiyikullu

CGS-kut pitquyihimmaakpaktut ikayurumaplutiklu nunalaani ilaupkaiyukhayut Inirnikhat Katimayiinit uqaudjiyikhamik ikayuqtukhamiklu nunamingni qiniqhiayut aannaktuliyiyikullu uktuutikhanik. Hapkuat katimayiit uqautigillayait pitquhiit qauyimayatiklu humilluak angunahuakviuvaktut qinigvikhainik, nunaplu hikuplu qanuridjuhiinik qauyimaplutik, ikayuqtaakhutiklu nallautikkut tuhaqtitilutik inuktut/Inuinnatqullu ihuaqtunik qayangnaitkutikhanik parnautikhamingnik nakhakpaktukhayut uttiqyangnahuaraluaqlutik aullangnahuarumik nunamut.

Unalluttauq, Inirnikhat katimayiit uqaudjiuvaktut qiniqhiayunut aannaktuliyiyikullu aullatitlugit qinikhiahimmaaktukhaungmangata uvaluunniit nutqangatlaktukhaukpata hilaklukpat aannakhimadjutikhakkullu. Katimayiit

nakuukpiaktut ikayuutauniarmata hapkuat hivuniurutikhangit inuuqatigiitsiarniq, piliriqatigiinniq/ Ikajuqtigiinniq, qanuqtuurniq, pijitsirniq & aajiiqatigiinniq hakuringnikhaanullu havaqatigiikhuni nunamingnut ikayurniqtik ihumaliuqatigingnikkut uqaqatigiikhutik ihumaliuqatigiikhutiklu.

Nunavut Haamlatkut Ilihaudjutikhanut Katimayiit (MTO)

CGS-kut ikayuqhimmaangniaqtait MTO-kut, pidjutilluaqlutik ikayurnikhaanik Nunavunmi ilihaiyilluaqvikhainnut, nunallaani piumalluaqtamingniklu ilihaiyikhainnik aalladlu pivalliaavikhamut pivikhaqaqtut nakuudjuhikhainnik hamalatkut aullatjutainnik. MTO katimayiinggita uuktikhimmaaqaqtut ikayugahuakhugit akturnaqtut tahapkunani *pilimmaksarniq/Pijariuqsarniq, pijitsirniq, and piliriqatigiinniq/ikajuqtigiinniq* talvuuna pihimaakhutik ilihaiyiplutik ayuirhautiplutik havaakhanut pivalliaavikhainut piumayainnik imaalu inuqarniatlu inukhaqaqnahuaqlugit taimaatut pivaktut.

Ulapqinirmun Ulapqipkainirmunlu

Nunavutim ulapqinirmun ulapqipkainirmunlu katimayiinggita pivilluaqtiuyut nunattiam ulapqipkainirmun pivikhaita, ilauplutik parnaitigut pivalliaavikhanutlu nunallaamut ulapqinirmun pivikhaitnut, nunallaami iqatigiikhimmaaqtut havaakhangit piumayainniklu upalugaiyarnirmunlu ulapqinahuaqtunik ulapqiunik ayuikhaiyitlu ulapqiuqyuaqtuni. CGS-kut atuqhimaayuyut paatnaqatigiitatigun katimayiingginitik Nunavutim ulapqinirmun ulapqipkainirmunlu talvuuna pilutik Ulapqinirmun Ulapqipkainirmunlu Havakviata. CGS-kut havakatigiyait ulapqinirmun katimayiinggita upalugaiyaiyaaginni pivikhanik pivikhautinik hilap malikhautiplugu ulapqivaktainnik talvuuna. Una paatnagiigut nangagutigiyauyuq akhuqnaqtun taapkunanik *pilimmaksarniq/pijariuqsarniq* ihuaqhitjutigiungmat pihimaqaqtut pivalliaavikhanik nunallaani ulapqinirmun ulapqipkaiyainirmunlu pivinggatni

Qulliq Aulahivitjutikhanut Kuapuraisinggat

Aulatjutiviliqinikkut Pidjutikhait

Qulliq Aulahivitjutikhanut Kuapuraisinggat (QEC) havaakhakhamik pivaktut havaktiqalikhutik IQ kunni Uqauhinut Parnaiyautinut Uqautjiyimik. Inuk

havaktuq talvani havakpiaqpaqtuq Tuttarviitnut naunaiktitakhunilu Uqauhinut Afissianut piumagaigumi. Ilauplunilu Uqausiitni, uqautinut titirauhitigutlu katimayiyut havaktiuplutik Tuttarviitni.

QEC kut maligaliuqtut hadja titirarhimayunik tukihitjutiniklu piyaami ILPA/OLA/ISV Uqaudjiuliutik Katimayilanggit ilaliutiuplutik ilauyukhamik tamainni avikturviitni Nunavunmi QEC kunnilu malruungni atanguyait aaffissiagitni iniqtirininnganut pihimmaaqlutik nakuuqpiaqtumiklu pilutik.

QEC kut numiktitaqpagait tamaita titiqqidjutit uuktuutikhatlu taapkunanut inungnut kivraqtuivaktunut inungnut pivikhainnik.

Maligaliqiyikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Itiqtauviit

Tamaita itiqtauviit ilihaujipkainnahuqpaqtut atuqpagiaginni ilaupkainnikkut Inuit Hivulluurutit Ukpriyauyutpiplutik pitquhiliqinirmun pipkaiyuni. Itiqtauvikmi iliharutaita ikayuutigivaktut tuharnaqtumik piinnariakaghutiklu nunallaamunggaagumik. Itiqtauyut piinnariaqpaqtut pitkuhiitigut mamitinirmunlu pihimayaami pitkuhiit ikprijayinnik pitkuhiliqidjutitlu, iniqtikhungguyaitlu imaatun talvuuna piplutik Inuinnait Pitkuhiit Ilihaidjutikhait Pivingga (ICSP). Nakuuyumik pihungguyut itiqtauhimatillutik tuharumikkiq ilamingnit ilannagitlu nunamingnit, imaa pihimaagiami ittutik nunallaami taimaa pihimmaaqatta.

Maligaliqinikkut Huiqtup Tamayainnut Kimunggauyukhanut Titiraa Maliktakhaq

Maligaliqiyikkut piliurhimayaa hivulliq maliktakhaatnik titiraqqaahimayaanniqlu huiqtup tamayainnut kimunggauyukhanut titiraanik uumani Inuinnait uqauhianni. Havakvia piliurhimayut uqauhirmun havakatiriiktukhanik katimaliulutik numiktitariaginnik ayurnaqtunik uqauhinik titirariamilu ayungnaittumik huiqtup tamayainnut kimunggauyukhanut titiraannik. Una maliktakhaq pipkainiaqtuq amigaittunut Nunavunmiunut piumayarminik illitturiyaulutik atuinnaqlugulu uqauhi atuqpaktaannik.



Ilagiiktunut Ikayuutighat Tiliugutit Maliqapkainikkut Maligaq (FSOEA)

Nutaanggulihaaq pigiaqtittiyut FSOEA Maligaqhat ikayuutigiyauniaqtuq nutaqqanut Nunavunmi imaa munarittiaqtauyaaginni ikayuqtaulutiklu kanuqiak. FSOEA kut aadlatqiang'nguyumik pivikhaqatut, ang'ngiqatiriikhutik ilauyut, pipkainiaqtuq akiliqtuiyimun pivikhaqaqluni niqainnaqnik maniunggittumik. Una titirarhimayuq hivulliutiuyuq talvani taimaa ihumaliuqtut uqaqatiriikmatta inirnikhat nunallaatlu.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Paliihimatkut Kangirhipkaitjutaa

PALIIHIMATKUT upalugaiyaqtut kangirhipkaitjutikhainnik nutaanut paliihimanut Nunavunmungakhimmalihaaqtunut ilittugittiaqniaginni Inuinnait pitkuhiatnik ukpigiyauyuniklu.

Kavamaliqiyikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Sivumuaqatigiit Uqauhinut Atuqtakhat

Hapkuat uuktuutikhaliuktauhimayut Hivuliqtilirikkut Kavamaliqiyitkullu hivuniurutigiplugu Sivumuaqatigiit Uqauhikkut Atuqtakhanik:

- Inuktitut, Inuinnaqtun unalu Uiviivitut Uqauhiit ilihautikhanut atuqtakhat hakyauktavaktut GN-kunut havaktinut tamaini Nunavunmi nunani.
- Hadja, atuqtakhanik pipkaivaktuq Pirurvik Katimavik uvuuna Akilirariirhimayumik Anggirutaa. 2013-14-mi parnautilaanggit atuqtauliktut ilihautjiplutik uqauhinik taimaini aviktuqhimaviitni.
- Maniit tuniyauyukhat angiriiktauyut talvuuna Pitquhiliqiyikkut *Uqausivut* Parnautait hanaqinahuaktut imatutlu atuqtipkailirikkut Uqauhiit Ukturumatjutikhat Atuqtakhat.

- Una PY-nut atuqtakhaliukhimayuq hivunikhidjutiniaktuq hanaqilutiklu uminga Uqauhiit Ukturumatjutikhat Atuqtakhat parnaqatigaqlutik Nunavunmi Ilihagiakpaalivik. Una uktuqtauyumayuq ukturumatjutikhat atuqtakhat allangatqiyayuq tadjat atuqtanit malrungnik uqaqtaaktunut akililiukhiakhanut atuqtakhat, tamainut tuniyauyukhaq havaktunut, ukuanginaungitunut havaanut malrungnik uqauhiqaqtukhanut. Hanaqiyukhat naunaiyautikhanik atuqtakhamingnik unalu Uqauhiit Atuqtakhat atuqtaulikluni 2013-14-mi.

Sivumuaqatigiit Iliharvikhamingnit Atuqtakhat

Hapkuat uuktuutikhaliuktauhimayut Hivuliqtilirikkut Kavamaliqiyitkullu hivuniurutigiplugu Sivumuaqatigiit Iliharvikhamingnit Atuqtakhanik::

- Iliharvikhamingnit ilihaqtut una ingilirangnitaq imalu hakugingninga taimanganit atuqpaktaat Inuit pitquhiat. Iliharvikhamingnit Atuqtakhat piluqtauhimayuq takudjutiyaami Inuinnaqmik ayuikhaiyiyuktumik, imaalu inirnikhaq/ayuittuq ayuikhaiyumalihaaqtumut ayuittaaqtumun.
- Nunavunmiutamik “Maligakhainik Iliharvikhamingnit” taiguarut unalu ikayuutikhaq DVD-mi ilihimayut tuniyauullayut havaktunut nalvakhimakpata iliharvikhamingnit.
- Apikhitjutikhat tadjat havaktunit havaruiyaqhimayunitlu kavamakuni iliharvikhamingnit havaktauliqtuq hapkuat atinik ilihaqhimayut iliharvikhamingnit ilihautjyukhat GN-kunni havaktunut takuyauyukhat iliharvikhaqarumayunut

Sivumuaqatigiit Pitquhiliqinirmun Kangiqhitjutikhaa Atuqtakhat

Hapkuat uuktuutikhaliuktauhimayut Hivuliqtilirikkut Kavamaliqiyitkullu hivuniurutigiplugu Sivumuaqatigiit Iliharvikhamingnit Atuqtakhanik:

- Pitquhiliqinirmun Kangiqhitjutikhaa katimatjutikhat tuniyauvaktut ilaudjutigivagaat havaktunut kangiqhitjutikhaaginni.
- Hapkua tuniyautaaqtait ilihaqviami uvaniluunniit aulattiniarhimaluni tatqiqhiutit aturlugit , uplumi atauhirmi, aullautilugitlu ahiqpani naunaiqtitauyaaginni havaktut hapkuninga:
 - Inggilraanggitanggit Nunavut
 - Inuinnaik Ukpigiyainnik Inuukatigiit
 - 8 nguyut Hivunniurutikhat



- GN Pitquyauyingga
- Taimani Inuinnait Hulidjutait
- EIA kut ikayugumayut havakviitnut ilihaudjiumayunut ukuninga pitquhiliqinirmun kangiqhitjutikhainnik katimatjutikhanik turaanggayunik havakvingmingnut.

Nanminiqkuugharniq

Havaqatigiittiaqhugit Kavamaliqiyikkut Nanminiqkuugharniq Havakvia piliurhimavaktut Inuinnait uqauhiit kangirhitjutikhainnik hivunniurutikhatlu pidjutilluakhimayut nanminiqkuugharnitigut. Havagvia ikayuqtauvaktut uqauhinut ayuittut tamaani Nunavunmi havaktiariktutlu titirauhitigut katimadjutaanni 2011mi. Uqauhia “nanminiqkuugharniq” aadjikkutariyauvaktuq talvuuna IUT ngatigut 2012mi. *Namminiqsurniq/nangminiqsurniq* ‘tikiutiplutikluunniit nanminiqkuugharnitigut’ atuqtauliqtuq hadja tuhaqtitiliqinitigut aadjikkutariyaupluni uqauhia numiktitarhugu “nanminiqkuugharniq”.

Ilaa pigiaktitkuihimayut katimatillutik imaa atuqlutik atauhiinargittumik uqauhimik pitkuyayuyut naunaittariami aadlakiinggita puiuruqtailivialu nanminiqkuugharniq taapkunanut Inuktituungginnaqtunut. Talimauyut uqauhidjutit pipkaiyumayayunik kanggirhittiyaami nanminiqkuugharnitigut atukhugu ISV. Ataniitut uqauhidjutit anggiktauvaktait IUT kut anggikliqyuummigumaplugu hadjamut IQ Hivunniurutikhanut tukihiyaami nanminiqkuugharnitigut:

- *Paqqijautuinnarumannginiq* (striving to be autonomous)
- *Kajungittiarniq* (ihuaqtumik pivakhutik piumaqpiargumaniklu)
- *Aangainniq* (ilittugipkaikyumiqlugitlu, naunaitpiaqtumiklu ihumaliurut)
- *Qanuqtuuttiaqsimaniq* (ihumaliuqtut havaktauyukhanik upalugaiyarnirmunlu))a
- *Tunngaviqattiarniq* (pidjutigiplugu piliuqlutik hakurikpiaqtumik tun’ngaviuvikhamik)

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Atannguyauyut Katimayiinggita (Katimayiuyut Ministainnait)

Tamaita atuquidjutikhanik ihumagiyauyunik ihumaliuriaginni Katimayiuyut Ministainnait naunaittiaqtukhat qanuktut atuquidjutikhaq ikayuutiniaqqa Inuinnait pitkuhianut, uqauhirmut imaalu/imaaluunniit ukpiriyainnik. Piyukhat ilitturittiaqlugit qitut ihuatqianiaqtut qanuqtutlu piyukhat hivunniurutikhaitanik hapkunanit - *Inuuqatigiitsiarniq, Tunnganarniq, Pijitsirniq, Aajiiqatigiinni, Pilimmaksarniq/ Pijariuqsarniq, Piliriqatigiinni/Ikajuqtiigiinni, Qanuqtuurniq, and Avatittinnik Kamatsiarniq.*

Maligaliurvikmi uuktuutikhat maningnik ihivriupagait Malingaksanik Qimirrujiit (MQ). MQ siksiniq ilauviqaqtut: EIA kut Maligaliurvitigun Tutkighaiyi (Ikhivautaq), Aulapkaiyi Maligaliurviup Havakviani, Maligaliqiyikkunni, Aulapkaiyitlu Atugaghanik talvanga havakviitni EIA kut, Kiinauyaliqiyikkut, Pitkuhiliqiyikkutlu. MQ kut tunihinikkut ihumagiyanik talvanga kavamaita tamaita ihumagilluagiplugit maligaliqinik, atugaghat, ISV, kiinauyaliqidjutitlu.

Katimayiuyut Ministainnait igluanga numiktitiqaqvikaqtut katimatjutaitalu uqainnarialgit Inuktituuqlutik Qaplunaatutluunniit.

Kavamatkunni Kivrariyaanggita Havakvia

Kavamatkunni Kivrariyangit nunallaani (GLO-kut) tuharviuyukhaq apiqhutikhaqaqtunut Kavamatkunni Nunavunmi. Tamaita Kavamatkunni Kivrariyangit (GLO-kut) malrungnik uqaqtaaktunut pitjutihinnaqhimalutik Nunavunmiut nalliatigut uqauhikkut uqaqrviuyangini aturumayamingnik uqauhimik.

Hivulliqpaamik iliharumayunut havaktingnut uvani Kavamatkunni Kivrariyangit (Kavamatkunni Kivrariyangit (GLO-kut) ilauyut Inuit Qaujumajatuqanginik (IQ) iliharmata.

Tuhaapkaivikhainnik

GN-kut tuhaqtitiyukhaungmata naunaiktakhanik tamaini ilitariyauhimayut uqauhiitnik imatutlu malikqayukhaungmata tamangnik Iilitariyauhimayut

Uqauhiitnik Maliganik (OLA) umingalu Inuit Uqauhingit Tammaqtailininga Maliganik ILPA) atuqtauyariaqaqtut ihuaktumik aullainnaqtumik kavamatkunni.

Qaritauyakkuurutitagitut tuhaapkaivikhainnik ilaliutihimayait hapkuat Facebook-kut, Twitter-kut, YouTube-kutlu amihutlu allat. EIA-kut Tuhaapkaivikhainik havaktiita tuhaqtittivaktukhat hapkunaniitatigut :

- Qungialiukhimayut iliyauyukhat uvunga YouTube-mut Inuktuukhimayukhat Qaplunatutlu (titiraqtauyukhatlu tamaini uqauhini);
- Facebook-mut titiraqtauhimayukhat hitamani uqauhinut Inuinnaqtun, Inuktitut, Qaplunatut, Uiviivitutlu;
- Naunaiktauyukhait havalihaqtukhanut GN-kuni qaritauyakkurutani makpiraangini titirakhimavaktut Inuktitut Qaplunatutlu atautikkut – kihimik Inuinnaqtut Uivivitunlu numiktikhimayut kingulliutivakhugit inirangata kihianik. GN-kuni Munariyit Havaktut qaritauyakkurutani qakurunnuak takunnakhipkainahuaktut;
- Titirarviuvaktut qaritauyakkurutanituyurviuyut uminga Info@gov.nu.ca kiuvaktut nalliatigut uqauhikkut titirakviurangamik;
- GN-kut titirakhimayait tuhaktitijutikhat titiraqtauhimayut tamaini uqauhiit;
- Tamaita GN-kut titirakhimayait tuhaktitijutikhait titiraqtauhimayut tamaini uqauhiit makpiraanguqhimayut uvaluuniit qaritauyakkuuktauhimayut;
- Tamaita GN-kut titirakhimayait tuakurakhat titiraqtauhimayut tamaini uqauhiit makpiraanguqhimayut inungnut kitkunnuliqaak takuyumayunut
- Naunaiyaqnikkut inungnik uvalu pivikhaqautikkut uvani EIA-kunni hivayautikkut akiittukkut 1-800 nappait uvaluuniit titiraqtimut - kiuyauvaktut Inuktituukkut Qaplunaatitirutlu.

Inuit Qaujimaqatigut (IQ) Hulilukaarutikhainik

EIA-kut munakhivaktut parnautikhainik ihuakhaiplutiklu hanaiyaiplutik Nunallaani Hulinirni allatlu aquivaktut ukiuktaqtumut. Tamaita hulinirni, upautilimaitut allanit ilaginginait kihimik uvaluuniit kitkunit tamainit inungnit, nighiuktauvaktut niqqainar imatutlu Taimani Inuit Hulidjutait.

EIA-kuni havaktiit havaqatigiplugit Sivuiqtip Havakvia, NTI-kut, AANDC-kutlu, unalu Nunavunmut Aquivaktunut havaqatigiikhutik upalungaiyainikkut Nunavut Upluani hulilukaarutikhainik.

EIA-kuni havaktit hulilukarutikhainik ilauvaktut quviahuutikhait inuup qangikpaktait huliyaaitlu inuuhiminni, havaminnit taimaaktiutani imatutlu akhuurutainik pillahiyainiklu. Tamaini quviahuutini katimapkairangamik niqqainaktuqtivaktut imatutlu uplapkipkaiplutik Inuit ulapqitjutainik. Ukiuk tamaat IQ upluani, Inuit iliharnikkut qungialiukhimayunik qungiaktivaktut, uvani EIA-kut Katimaviani qaffit tatqighiutit natkangata havaktitlu tiliyauvaktut upautitquyauplutik.

Ilinniaqtuliyikkut

Havaakhanut Uuktuutikhait

Hapkuat uuktuutikhaliuktauhimayut Ilinniaqtuliyikkut maligarnik atuqtakhaliukhimayuniklu ikayuutikhanik ISV-mut IQ-mullu:

- Inuinnaqnik ilihaivuvikhanik hivituyumiklu nunattiami ilihaivuvaktunik havakatiginaqtait inirnikhat pivalliajutivikhanik ihivriuklugitlu iliharutikhat. Inirniqhat Uqaudjiyit Katimayiinggit ihivriungniaqtait tamaita pivinggit Inuinnait pitkuhiitnik pitkuyauqarmatta ilinniaqtuliyidjutinut. Qiulutiklu tamainnut havaakhanut titiraqtauhimaniklu makpiraat. Ilinniaqtuliyikkut havakatiginaqtaitlu paatnaqatiriiklugit ualiningmi kanataup avikturviit aippaitlu malruuk nunattianggit pilluqlutik ilihaivikhanik havaakhainniklu ilihaqpiaqpagainnik taapkuatut Nunanik Inungniklu Ilihaidjut, Kitihidjutuliyidjutit, Qaplunaat In'ngilraangnitainniklu. Taimaatut ilaa ilaayunut aadjikiivyaqtunik niriuriqaqniarman ilihaqtunut ayuikhaivikhaatatigut.
- Tamaita ilihaiyit tuniyauniaqtut pinggahunik tunngavikhanggit titikkidjuliupagainnik havakvia naunaiyariikhimayunik pitkuhiit maligarnik, ukpigiyaitnik, talvaninuaq ayuikhavaktut ilaliutihimayuniklu ayuikhautjutikhat tamainut ilihaivuvikhanut, hapkunaniklu ihivriuvikhanut ilaliutikhainniklu.
- Sikuulihaaqtunit Ilihaqnianut 6 Parnaiyaunirmun Maliktakhanut takudjutiniaqtut ilihaiyinat qanuktut iliqqahiutiniaraluaqqait tunngaviuyut titikkidjutit, IQ ihumaliurutinggit, Inuinnait ukpiriyainniklu talvani ilihaqviavilluagannit.



- Ilihaiyip naunaiyarnikkut pivia ihiriugutigiyaa qanuktut ilihaiyip nakuuyaakhaita iliqqahiutihimayainniq pitkuhiit illituriniatigut havaanggitlu, IQ tigut ukpiriyainniklu ilihaitillutik nakuuvariaqhaita.
- Sikuuqviup atanguyaa naunaiyarnikkut pivia ihiriugutigiyaa qanuktut atanguyap nakuuyaakhaita iliqqahiutihimayainniq pitkuhiit illituriniatigut havaanggitlu, IQ tigut ukpiriyainniklu nakuuvariaqhaita talvani sikuuqviaganni.
- Sikuuqvikmi Atanguyait tuhaqtipkaiyukhat uqiuk tamaan parnaiyautainnik havaktikhaatigut tikiutiyaakhaita ilihaiyip piqarniavikhaqariarhaita Uqauhiaminut Ilihainahuagumik pivingga.
- Sikuuqvikmi Atanguyait tuhaqtipkaiyukhat tatkgihiut tamaan Ilihaqtuliyitkut Nunallaaninut (DEA) Inirnikhatigut sikuuqviitni talvani pitkuhiit pidjutinggitni sikuuqviup piviganni.
- Sikuuqviup Atanguyait iliqqahiutikhaqaqtut naunaitkutainnik IQ kut, Inuit Hivulluurutit Ukpiriyayut (ISV) pitquhiutiqarninganiqlu atuqtakhainniqlu talvunga iliqqahiutilugit uqiuk tamaan Sikuuqviup Ilihaidjutikhainnut parnaiyautainnut.
- Sikuuqviup Atanguyait tunihuiqhat naunaitkutininik IQnik, ISV nik pitquhiutiqarninganiqlu atuqtakhainniqlu talvunga malruiqtukhutik uqiumi sikuuqviup nakuutjutinianut titiqqidjutainnut.
- DEA-kut pivaktut maligakhaitnik naunaipkaitjutinut ikayuutinik nunallaami katimayuaqnikkut pidjutiplugit Iliniaqtuliyiyikkut Maligaanik ilihayuavigilluaqpagainnik havaakhait.
- Malruungnik uqauhiqaqnirmun ihivriuhiniaqtut ikayuut ikayuutauniaqtuq ihivriungnirmun uqauhinut uqaqpagiaginni uktuqtayut Sikuulihaaliqtuni.
- Malruungnik uqauhiqaqnirmun pivinggit ayuikhaidjutikhaitniklu pivallialiqttut hadja ilihaqnianut 1min 3 mut.
- Nutaaq Ilihaqnianit sikuulihaaliqtunit 6mut Uqauhingginut Ilihaitjutikhanut uktulihaaliqtaat uvani uqiumi.
- Inuktitut Uqauhingginut Ilihaitjutikhanut ilihainik/ayuikhaniklu makpiraanggit piinarialrit ilihaqnianut 10mit 12mut.
- Nutaaq Inuktitut Uqauhingginut Ilihaitjutikhanut makpiraanggit pivallialiqttait taapkununga ilihaqnianut 7mit 9 mut.
- Qaplunaatituukkut tugliuvigiyaatlu uqauhiatigut sikuuqvikni illiqtuttauq.

- Ilihaidjutikhat ikayuutikhatlu ilihagnianut 7mit 9 mut Qaplunaatituukkut tugliuvigiyaatlu sikuuqvikni illiqtuttauq.
- Nutaaq anggayukhiit sikuuqviuganni Nunanik Inungniklu Ilihaidjutit pivallialiqtait malruungni uqauhiitni.
- Havakhaq piliqtuq hadja makpiraaghanik Qaplunaatitigun anggayukhiit sikuuqviani Inuktituukkuqlutik, taapkuatut *Aulajaaqtut* (Inuuhirittiarnirmun, Inuuhiritjutighainniklu Kinauyaakhainnilu) piutinggit.

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Malikhautikhaa GN-kut ikayuutigilluaqtaavikhait nunallaanggit inuitlu havaktut kavamainni naupkauyuummiqlu nunattiap hivunikhait (Tamapata). GN-kuttautuktuuyaanggit imaa pivallialiqlutik kavamainnik takudjutigilugit Inuit Hivulluurutit Ukpiriyaayut (ISV) imaalu maliktaudjutikaqlutik ihumaliurutinggatnik IQ kut.

Ikayurnia tautuktuuyaagat, Ilinniaqtuliyikkut Maligaa titirarhimayuq havaagiya Ministaulluaq talvuuna, ilinniaqtuliyikkuni havaktiit akhugutilugu taapkuat ISV ihumaliurutinggitlu IQ kutlu ihumagiyaainnik iliqqahiutihimayukhaayut tamainni, munariyaulutiklu taapkunait ilinniaqtuliyivikkunnit.

Maliktuakarmatta maligaliurviit ittuni Ilinniaqtuliyikkut Maligaanni malikvikhaqaqlutik atugaghanik pivallividjutikhamutlu, ikayurnia havakvikmut nakuuqpiaqtumik nakuuvallianiaqtuq ilinniaqtuliyiqiidjutinut Nunavunmi.

Ilinniaqtuliyikkut Maligaa pipkaivikhaqaqtut imaa: malruungnik ilihaidjutikhanik pivikhaqaqlutik tamainnun ilihagtunut; Inuinnait pitkuhiit tung'ngaviuyuq tamainnun pivinggatni ilinniaqnirmun; DEA-kullu atanniuvilualiqiplutiklu; ikayuutiqaqyuummikhutiklu ilihagtut iniqtirianahuariaginnik ilihagutainnik.

Hivulliuqtiuplutik Ilinniaqtuliyikkut Maligaa maliraliuqviki GN-kut hakuringnikhaatnik paatnariiktut ilinniaqtuliyiqiyini tamaitalu tigumidjutiqaqtutlu.

Havaqatiriittiakhutik atukhugu atuqtittiniarnirmunlu Inuinnait uqauhiatnik pitkuhidjutitlu ilinniaqviki, ilihagtut, ang'ngayuqqaat, ilariik nunallaatlu



uqaudjauviliqinirmun havaaq pivalliaavikhaat, ilitturinirmun Nunavutim sikuuqviup pivinggat, tuhaqtiliqidjutinik havaakhait, hivulliqtiunirmun inmigunlu ilitkuhikhait pivallianik.

- Ilinniaqtuliyikkut Maligaa pipkaiyut sikuuqviitnut pikaqtukhainnik *Inuuqatigiitsiarniqnik* atugaghamik takudjutiniaqtakhamik Inuinnait ihumagiyainnik ayuikharnirmun. DEA-kut titiraqqaakhimayaatnik uumamik atugaghamik ihumagilluaqtaat piliuqlutik ihuaqtumik idjutikhamingnik atuinnaqlutik sikuuqvikmi ikayuqlutik pittiaqatiriiklutik idjuhiitlu ayuikhaqtittiagumalaqiplutiklu.
- Ilinniaqtuliyikkut *Maligaa* pipkaiyut DEA-kunnut ihuarhaiyaamingnik ilihaidjutikhanik imaa piplutik pivallialutik pivikhanik takudjutiinnaqtunik uqauhinut pitkuhimutlu. DEA-kut havakatigiiplugit sikuuqviit hadja piliqtut aullaqtiliqtaait hadja nunamingni pivikhainnik ayuikhautigiyauunahugiplugit anggiktauyukhanik Ministamit Ilinniaqtuliyiyini. Uumatun pivalliaavikhamik ikayuutiuyuq ilaudjutikhainnik an'ngayuqqaat pidjutiaplunilu nunallaani ilaudjutikhainnik sikuuqviup piviani.
- Maligaliuqtauhimayuuq *Ilinniaqtuliyikkut Maligaanni* taapkuat DEA-kut titiqqidjutiukhat qanuktut pivaktut sikuuqviit havaktiitlu sikuuqviup pivikhainnut ihumagiqlutik ISV ihumaliurutinggit ihumagiyauyutlu IQ ni. DEA-kut ilitturihimayut taapkuningga niriurutigiyainnik uuktuutikhainniklu tuniyauplutik titikkidjutikhamingnik.
- Ikayurnikhaa aturnia, pivallialiuqlutik utiffaagutikhainniklu Inuinnait uqauhiat taapkuat Ilinniaqtuliyikkut Maligaa pipkainiaqtut nutaqqanut tamainni nunallaani ilihaqtitaulutik Inuinnait uqauhiatigut sikuulihaliqtunut iliharnianut 3. Una pitkuidjut tikiutiliqtuq.
- Nunavunmi ukpigiyauyuuq imaa malruungnik ilihaudjuviliqinikkut ikayuutiniaqtuuq tammaqtailinirmun, atuinnaqnirmun atuquviliqinirmunlu Inuinnait uqauhianik pitkuhiitlu. Malruungnik ilihaidjutit maligaliuqtauviliqidjutiliqtut ataani *Ilinniaqtuliyikkut Maligaanni* iniqtiliqipluni atuqtaaqatunik malruungnik uqauhinik nakuuqpiaqtumik ilihaqvitjutini aallanilu.
- Ilinniaqtuliyikkut havakpiaqpaktut havaakhamut hakugirnikhaanut Inuinnait uqauhiatigut talvani sikuuqviitni Nunavunmi. Akhuuqtut pivikhainnut ilihaqatunut ikayuutikhainnut hakugikpiagiamingnik atuqlutik malruungnik uqauhiinniq Inuktitu-Qaplunaatut/Uiviititutlu uqaqtiliqliuguplutik. Amihuvyat atuqtakhainnik ilihaiyinirmun ihumagiliuqtauyut tikiutiyaamingnik ihariariyainnik tamaita nunallaat.

Nunallaat pidjutihimayut Uqauhinut Katimayilanggitnik ikayuriaginnik kitumik qanukmiluunnit atuqtakhamingnik pivallivikhainniklu hivituyuni havaktiit parnauyaitainni sikuuqviugatnut.

- Tamaita DEA-kut piumayangminik piyut Uqauhinut Ilihidjutikhainnik imaalu 60 nguyurnakhiut ilauliqtut ilihaiyit 2011mi ikayuutikhainnik malruungnik atugiami ilihagutini ikayuqlutiklu aallanik pivikhainnik piqaliriamilu. Aallat atuqtakhatlu ilautigiyait pivallianirmun hivituyumi atuqlutik havaktiit parnaiyautaitnik pivikhaqaqlutiklu iluani ikayuutikhamingnik uqauhitigut ilihaidjutikhainnik ilihaiyinu.
- Ilangga 17 *Ilinniaqtuliyikkut Maligaanni* pipkaiyuq ilihalihaaqtunut pivikhainnik atuquidjutivalliadjutimut Inuinnait uqauhiatnik ilitturilugitlu qagangnitnik Inuinnait pitkuhiitnik. \$1.6 milian taalamik tuniyauvaktut DEA kunnut 2013/2014mi ikayuutikhamingnik uqauhitigun pitkuhitigunlu pivikhainnut ilihalihaaliqtunut.
- Tikiutiyaami maliraliuqtauhimayunik piqaqvikhainnut ilihaidjutikhainnut ikayuqpaqtunut uqauhinut ilihaidjut malruungniklu ilihakhutik sikuuqviitni, havakvia piliuqtut nutaamik malruungnik ilihaidjutikhanik tahapkunanutluanut ukiuqaqtunut hitamanik tallimanikluunniit katiqatigiuyaaginni taapkuat ilihalihaaliqtunut pivikhainnut sikuulihaaliqtutlu ilihaidjutikhainnik. Hulilukaagutit uvani pinggahuni ilihaidjutini (Uplugiat, Kayait Iqaluitlu) pidjutivaktuq tun'ngavikhamik ayuikhainirmun Inuinnait uqauhiatigut, pitkuhitigut, ukpigiyainniklu ing'gilraangnitnik ilitturitik ikayuutikhamingnik ayuikhalihaaliqtunut pivalliavikhanut titirangnirmun atuqpaligiaginni ikayuutikhamingnik upalugaiyarnirmun. Ikayuqpaqtutlu ihumaliurnirmun titiralihaaliqtunuklu havaakhanggit pivalliadjutaavikhat.

Munarhiliqiyikkut Inuuhiriknirmullu

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Munarhiliqiyikkut Inuuhiriknirmullu IQ-ni Tutkighaiyiqagtut, uqaudjiuviupluni aallanut havaktunut IQ-ni. Aturnia Inuktituukkut atuquinnaquyayuyut havakvikmi taapkuatlu uqayuittut Inuktitut ikayuqtauplutik uuktukhimmaaquplutik uqarniatigun Inuktitut .

Hamna titiraq Pulse-mik taivagaat tatkighiut tamaat tairuarutaa quviahuutigiplugit iniqtirutainnik havaktiit imaalu ilauyutut iplutik havaqatainni. Quviahuutiqaqtut hulilukaagutininik taapkuatut uqiuk tamaat niripkaqtitaiplutik hilami igayunik Iqalungni ilitturipkagumaplugit havaktiit. Imaalu, havaktut ilauquplugit ilangmingnik imaalu atanniulluaqtut irratiplutik.

Havakvia ikayuqpaqtut Pitkuhiliqidjutininik Upluani tamaani nunattiami. Imaalu, arritiplutik niqininik aallaniklu hulilukaaqvikhainnik ilaupkaqvgitjutivaktut tamainun havaktunut imaalu ayuikhautiplugit Inuinnait ingilraangnitainnik pitkuhiatlu.

Katimatjutini katimapkaiyunilu, ilauyut havaktut ilauquyauvaktut ihumagiyaaitlu ihumagiyauplutik.

Pittiagiplugu maligaliurutauhimayunut, uuktuqtauhimayuq ihuarhaqtauhimayuq Nutaraq unalu Qatangtigiiktut Ikayuqtiita Maligaa ilitturiyaat ISV-ngat.

Aadlat atugaghat titikkidjutaita taapkuatut titiraqqaahimayaat Ilagiitsiarniq Qatangtigiiktut Aanniqtailitjuliqinirmun Havaakhat Pivikhaqaqtut, inuuriliqiyikkut ihivriunga unalu aanniaqviliagahuat tingmidjutikhait atugaghaq iliqqahiutihimayughat ISV nut pikariakpat.

Hivunikhaqarmatta havakvia imaatun nutaaq Munakhitkut nappaqtitauyut talvani ittut nunallaat katimagiaktuqariangmatta talvuna tunggahuqtitaulutiklu.

Inuuhiliriyikut

Aulladjutikhainut Hanaqidjutikhangit

Inuuhiliriyikkut pidjutaavaktuq atauhiinnaqmik upautilivik ikayuutikhamingnik pivikhanut ikayuutikhamingniklu ikayuriaginni inungnut Ilagiiktunut lu hakuiqtutut iliplutik, atuquilitut ikayuutikhamingnik inminikkut nakuutjuhikhaanik talvani titirarhimayaanni ISV ni.

Havaakhariraaqpaktakhamingnut Aanniaqtailinikkut Ayuighaqhimaqaqtut

Paatnaqatiriikhugit Nunavunmi Ilihagiaqpaaliitkut, una pivikhaq ilihavvikhaqaqtut havaakhariraaqpaktakhamingnut Anniqaqtalinikkut Ayuighaqhimalihaarahuatqtunut tahapkuatlu havaaqaqtunut havaanut uqaudjiuyiit, havaatigut pivikhaqaqtut, havagtuliriyikkut, ikayuuhiaqtiit, ilihainirmun pivallialiuqnikkut ayuittiarutikhamingnik havaaghamut Kanataup Atuinnaqpagainniq Maligtakhaitlu Havaakhariraaqpaktakhamingnut Aanniaqtailinikkut Ayuighaqhimaqaqtut. Ilaliutihimaplugit aliahuutighainniq ihumagiplugitlu Inuinnaq pitkuhiannq pidjutihimaqaqtainniqlu Nunattiami nunallaanggit.

Nutaqqat uvalu Qatan’ngutigiiit Ikayuqtiita Maligaq

Ihvarhaqhimayut ilaliutihimayait ihvarhaqtauyaaginni pidjutihimayaitniq ISV pitquidjutihimayutlu atuquyapulutik titiqqidjutini nummiktitarhimayunilu uumani Maligaq. Aallat aallanguqtitauhimayut iniquaqtut pivallialiuqnikkut ikayuutauniaqtut ISV-nut.

Havaqatiriiktut talvuuna Ilinggaiyainikkut Maligaq

Pigiaqtittiyut Qiqaiyarluarvia 2013-mi, una Maligaq ilitturiumaplurit havaqatigiiktukhanik – havaqatiriingniq ikayuqatiriikhutiklu – una hivunikhaq aturarhaq kavamatkut maliktaghaat ilinggaiyainikkut pilutik.

Nunavunmi Ilinggaiyauliqiyut Katimayiinggita

Nunavunmi Ilinggaiyauliqiyut Katimayiinggita ikayuqtaut Nunavunmi Ilinggaiyayuumirutikhanut Katimatjutaata. Katimayuarut pivallialiuqnikkut piyut Nunavutim talimani uqiuni aulattittiyaanggat ilinggaiyaikyuumirutikhaannut talvuuna pilutik inungnit hivulluurutiriyainnik ISV nganik.

Ilihainirmun Kangikhipkaitjutikhanutlu

Inuuhiliriyikkut havaqatirivagait Pitkuhiliqiyikkut nakuutjutikhaanut ilihairniq ilaliutiyaami ISV ngat piutinggit talvani kangikhipkaitjutini ilihaviavikhaitlu havagtut atan’nguyatlu talvani inuuhiriknirmi aulatjutainni. Ikayuuhiaqtuliqinirmuntauq ihumagiplugit, atuqtakhamingnik pivikhaqaliqtut

